

**Lokalny Plan Rozwoju i Deinstytucjonalizacji
Usług Społecznych
dla Miasta i Gminy Końskie
na lata 2026-2031**

Sierpień 2025

Spis treści

I Wstęp.....	4
II Charakterystyka Miasta i Gminy Końskie	6
II 1. Lokalizacja	6
II 2. Struktura społeczna gminy	6
II 3. Problemy i wyzwania społeczne na terenie gminy	7
II 4. Analiza dokumentów strategicznych gminy	7
III Analiza zasobów środowiskowych.....	8
III 1. Analiza zasobów samorządowych.....	8
III 1.1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich.....	8
III 1.2. Instytucje pomocy społecznej, bezpieczeństwa i opieki prawnej w regionie	10
III 1.3. Instytucje opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki wsparcia w regionie	13
III 1.4. Instytucje opieki zdrowotnej i terapii uzależnień w regionie.....	14
III 2. Analiza zasobów pozarządowych.....	16
III 2.1. Podmioty pozarządowe.....	16
III 2.2. Współpraca finansowa i pozafinansowa.....	16
IV Niezbędne diagnozy w zakresie potrzeb.....	21
IV 1. Metodologia.....	21
IV 2. Diagnoza potrzeb mieszkańców w zakresie deinstytucjonalizacji, lokalnych problemów społecznych i wsparcia rodzin.	21
IV 3. Diagnoza potrzeb mieszkańców w wieku seneioralnym.....	32
IV 4. Diagnoza potrzeb instytucji	38
IV 5. Diagnoza potrzeb kręgów wsparcia.....	39
V Analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych	40
V 1. Stopień obecnie realizowanych usług	40
V 1.1. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnością	40
V 1.1.1. Dom Dziennego Pobytu.....	40
V 1.1.2. Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku.....	42
V 1.1.3. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i Program „Opieka 75+”.....	42
V 1.1.4. Finansowanie pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej.	45
V 1.1.5. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”.....	46
V 1.1.6. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”.....	48
V 1.1.7. Realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa”	49
V 1.2. Rodzina	50
V 1.2.1. Realizacja działań z zakresu pomocy społecznej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia.	50
V 1.2.2. Świadczenie pomocy rodzinom niezaradnym, dysfunkcyjnym w formie asystenta rodziny.	51

V 1.2.3. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.....	53
V 1.2.4. Świadczenie „Za życiem”	54
V 1.2.5. Rodzina wspierająca	56
V 1.2.6. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistyczno –opiekuńczej – światlica środowiskowa.	56
V 1.2.7. Realizacja programu wspierania rodzin wielodzietnych w formie Karty Dużej Rodziny.....	57
V 1.2.8. Przeciwdziałania przemocy domowej.....	59
V 1.3. Schronienie dla osób w kryzysie bezdomności.....	59
V 2. Potrzeby kadrowe.....	61
V 3. Analiza potrzeb oraz kluczowe wnioski z diagnozy	61
VI Obszary interwencji Lokalnego Planu Rozwoju i Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Gminie Końskie na lata 2025-2031	63
VI 1. Cel strategiczny	63
VI 2. Cele operacyjne w poszczególnych obszarach interwencji.	64
VII Analiza kosztów realizacji planu.....	70
VII 1. Kalkulacja kosztów realizacji usług po wdrożeniu planu	70
VII 2. Źródła finansowania planu rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych.....	71
VIII System monitorowania i oceny.....	71
IX Harmonogram i ewaluacja.....	72

I Wstęp

Deinstytucjonalizacja usług społecznych stanowi ważny kierunek rozwoju i zmian polityki społecznej państwa, szczególnie w kontekście aktualnych wyzwań i potrzeb społecznych ujawniających się na szczeblach lokalnych (zmiany w strukturze społecznej, starzejąca się populacja, przeobrażenia rynku pracy, wyzwania pieczy zastępczej, bezdomność, itd.).

Deinstytucjonalizacja usług społecznych oznacza rozwój wsparcia świadczonego w środowisku lokalnym zamiast w dużych instytucjach. Z wielu analiz i badań naukowych wynika, że usługi społeczne organizowane w społeczności lokalnej i w środowisku zamieszkania przynoszą pozytywne rezultaty i zwiększają dobrostan ich adresatów.

Szczególne miejsce w polityce społecznej przypisuje się osobom z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem, takich jak: osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze (osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek, chorobę i niepełnosprawność), osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby w kryzysie bezdomności oraz rodziny, w tym dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej. Na tych grupach skoncentrowane są założenia Strategii Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do 2030 (z perspektywą do 2035 r.), a na poziomie regionalnym „Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2023-2025”. U podstaw tych planów leży założenie rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych jako oczekiwany proces, który zasługuje na uwagę i wsparcie ze strony władz lokalnych.

Niniejszy Plan Rozwoju i Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych dla Miasta i Gminy Końskie został opracowany w oparciu o analizę danych zastanych oraz wyniki badania ankietowego lokalnej populacji a także z uwzględnieniem ogólnopolskich wytycznych, wskazówek¹ oraz następujących aktów prawnych i dokumentów programowych:

Dokumenty strategiczne krajowe :

- 1) Ogólnoeuropejskie Wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności,
- 2) Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030, z perspektywą do 2035 r.,
- 3) Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.

¹ MRiPS „Ogólnopolskie ramowe wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”.

Dokumenty o charakterze regionalnym i lokalnym:

- 4) Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2023-2025²;
- 5) Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego 2021-2030,
- 6) Program Regionalny – Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027,
- 7) Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi (opracowany na każdy rok),
- 8) Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025,
- 9) Regionalny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej do roku 2025,
- 10) Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2021-2026,
- 11) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2023-2028,
- 12) Ramowy program ochrony osób doznających przemocy domowej w województwie świętokrzyskim na lata 2023-2028,
- 13) Ramowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w województwie świętokrzyskim na lata 2023-2028,
- 14) Ramowy program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową w województwie świętokrzyskim na lata 2023-2028,
- 15) Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Świętokrzyskiego do 2030 r.,
- 16) Wojewódzki program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy i oparcia społecznego województwa świętokrzyskiego do roku 2030,
- 17) Wojewódzki program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia oraz przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym z zaburzeniami psychicznymi województwa świętokrzyskiego do roku 2030,
- 18) Regionalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Świętokrzyskim do 2023 roku,
- 19) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2023 – 2029,

² Plan obejmuje działania w pięciu obszarach takich jak: wsparcie rodziny i pieczy zastępczej, osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek, chorobę i niepełnosprawność, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, osoby w kryzysie bezdomności, obywatele państw trzecich, migrantów w tym uchodźców.

Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji określa działania na rzecz samorządów oraz podmiotów ekonomii społecznej, które będą realizowane przez ROPS, departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostki organizacyjne samorządu województwa.

Plan zawiera wytyczne co do zakresu i warunków realizacji działań finansowanych ze środków programu regionalnego – Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 oraz komplementarnych wobec nich działań finansowanych z innych środków, w tym przede wszystkim krajowych, regionalnych i środków samorządów lokalnych tworząc synergię i komplementarność działań.

Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji jest punktem wyjścia dla lokalnych planów deinstytucjonalizacji realizowanych na poziomie poszczególnych gmin i powiatów.

- 20) Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie do 2032 roku,
- 21) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2026,
- 22) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027,
- 23) Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026,
- 24) Gminny Program dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny,
- 25) Program współpracy Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025,
- 26) Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Końskie w zakresie dożywiania” na lata 2024 – 2028.

Na potrzeby tego dokumentu używa się dwóch definicji „deinstytucjonalizacji” organizacji międzynarodowych:

- definicji UNICEF, która brzmi: „Deinstytucjonalizacja oznacza całość planowania transformacji i zmniejszania rozmiaru zakładów stacjonarnych lub ich likwidacji, przy jednoczesnym zapewnieniu innego rodzaju różnorodnych usług opieki, bazujących na standardach wynikających z praw człowieka i zorientowanych na rezultaty” oraz
- definicji Komisji Europejskiej w brzmieniu: „(...) Deinstytucjonalizacja rozumiana powinna być nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania (...)”³.

II Charakterystyka Miasta i Gminy Końskie

II 1. Lokalizacja

Końskie to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana w powiecie koneckim, w granicach województwa świętokrzyskiego. Liczy 32 498 mieszkańców, czyli blisko 40% ludności powiatu. Zajmuje 21,9% jego powierzchni. Funkcję siedziby gminy pełni miasto Końskie.

II 2. Struktura społeczna gminy

Gmina Końskie ma 32 498 mieszkańców (zameldowanych na pobyt stały), z czego 51,9% stanowią kobiety, a 48,1% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców zmalała o 12,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 45,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Końskie zawarli w 2023 roku 103 małżeństwa, a w 2024 roku 76 małżeństw. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,2 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,3% mieszkańców gminy Końskie jest stanu wolnego, 55,4% żyje w małżeństwie, 6,2% mieszkańców jest po rozwodzie, a 10,6% to

³ Ibidem, s. 5.

wdowy/wdowcy. Gmina Końskie ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -241. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -7,38 na 1000 mieszkańców gminy Końskie. W 2024 roku urodziło się 154 dzieci, dla porównania w 2023 roku przyszło na świat 185 dzieci.

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,40 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2023 roku w gminie Końskie USC odnotowało 799 zgonów mieszkańców, sporo więcej niż w 2022 kiedy były to 453 zgony. Natomiast w 2024 roku odnotowano 404 zgony mieszkańców. Na 1000 ludności gminy Końskie przypada 13,05 zgonów. Jest to więcej od wartości średniej dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie więcej od wartości średniej dla kraju.

56,7% mieszkańców gminy Końskie jest w wieku produkcyjnym, 15,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 28,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym⁴.

II 3. Problemy i wyzwania społeczne na terenie gminy

Jak wynika z analizy struktury społecznej, główne problemy Gminy Końskie obejmują negatywne tendencje demograficzne, w tym stale malejąca liczba mieszkańców, ujemny przyrost naturalny, wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i spadek mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Te zjawiska przyczyniają się do wzrostu w zakresie potrzeb osób starszych, a tym samym zapotrzebowania na dostęp do specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczeń opieki zdrowotnej, dostępu do lekarzy specjalistów, na opiekę sprawowaną w miejscu zamieszkania, jak również w ośrodkach wsparcia dziennego, a także zapewniania oferty aktywnego spędzania czasu wolnego dla seniorów oraz opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

Wskazane zjawiska odgrywają pierwszoplanową rolę w zakresie planowania deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie gminy Końskie.

II 4. Analiza dokumentów strategicznych gminy

Fundamentalne dokumenty o charakterze lokalnym obowiązujące w Gminie Końskie obejmujące tematykę organizowania i realizowania usług społecznych, to:

- Statut Gminy Końskie,
- Statut Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Końskie do 2032 roku,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Końskie na lata 2023 – 2029,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2026,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027,
- Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026,
- Gminny Program dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny,

⁴ Źródło: Polska w liczbach stan na 31.12.2024 GUS.

- Program współpracy Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025,
- Wieloletni program osłony w zakresie dożywiania „Pomoc Gminy Końskie w zakresie dożywiania” na lata 2024 – 2028.

Programy realizowane w ramach Funduszu Solidarnościowego:

- „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Podmiotami uprawnionymi są JST (gmina),
- „Opieka Wychnieniowa”. Podmiotami uprawnionymi są JST (gmina),
- „Centra opiekuńczo-mieszkalne” Moduł I – utworzenie Centrum opiekuńczo-mieszkalnego.

Rządowe Programy z zakresu wsparcia społecznego:

- Program „Posiłek w szkole i w domu”;
- Program „Opieka 75+”;
- Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”;
- Program „Korpus Wsparcia Seniorów”.

III Analiza zasobów środowiskowych

III 1. Analiza zasobów samorządowych

III 1.1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane są w Gminie Końskie za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich (M-GOPS). Jest on gminną jednostką budżetową utworzoną w celu realizacji zadań własnych oraz zleconych Gminie. Organizuje i koordynuje całość inicjatyw, przedsięwzięć i zabezpieczeń na rzecz mieszkańców gminy oraz osób potrzebujących pomocy z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Osoby i rodziny mogą korzystać z różnych form pomocy społecznej. Sytuacja każdej osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc rozpatrywana jest indywidualnie. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniającej udzielenie pomocy.

Formy udzielonej pomocy społecznej:

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,

- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

W strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich działają:

- Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzona w formie specjalistyczno-opiekuńczej – świetlica środowiskowa oraz
- Dom Dziennego Pobytu wraz ze stołówką dla seniorów.

Na dzień 11 czerwca 2025 roku w M-GOPS jest zatrudnionych na umowę o pracę 91 pracowników, w tym:

- dyrektor, zastępca dyrektora – 2 osoby,
- kierownicy działów – 4 osoby,
- główny księgowy – 1 osoba,
- asystent rodziny – 3 osoby,
- pracownik socjalny – 3 osoby,
- starszy pracownik socjalny – 2 osoby,
- specjalista pracy socjalnej – 1 osoba,
- starszy specjalista pracy socjalnej – 6 osób,
- starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator – 6 osób,
- referent – 1 osoba,
- starszy referent – 5 osób,
- inspektor - 2 osoby,
- starszy inspektor – 9 osób,
- pomoc administracyjna – biurowa – 9 osób,
- sekretarka – 1 osoba,
- starszy wychowawca – koordynator – 1 osoba,
- starszy wychowawca w PWD – 1 osoba,
- wychowawca w PWD – 3 osoby,
- instruktor ds. kulturalno-oświatowych – 1 osoba,
- kierowca samochodu osobowego – 1 osoba,
- opiekun w OPS – 26 osób,
- sprzątaczką – 3 osoby.

M-GOPS w Końskich świadczy usługi w środowiskach na podstawie umów zleceń – na dzień 11.06.2025 rok – jest zawartych 138 umów zlecenie.

- 22 umowy o świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym:

- ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dzieci chorych na autyzm i z zaburzeniami psychicznymi przez pedagoga,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dzieci chorych na autyzm i z zaburzeniami psychicznymi przez psychologa,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby dorosłej z zaburzeniami psychicznymi przez logopedę,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dzieci chorych na autyzm i z zaburzeniami psychicznymi przez logopedę,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi przez pielęgniarkę,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dzieci chorych na autyzm i z zaburzeniami psychicznymi przez rehabilitanta,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi przez rehabilitanta,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osoby dorosłej z zaburzeniami psychicznymi przez terapeutę zajęciowego,
 - ✓ świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla dziecka chorego na autyzm przez terapeutę zajęciowego.
- 53 umowy o świadczenie usługi asystencji osobistej na rzecz podopiecznych w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025,
 - 32 umowy o świadczenie usługi opieki wytchnieniowej przez opiekuna wytchnieniowego w ramach Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025,
 - 26 umów o świadczenie usług opiekuńczych realizowanych w formie pomocy sąsiedzkiej w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025,
 - 5 umów o świadczenie usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+”.

III 1.2. Instytucje pomocy społecznej, bezpieczeństwa i opieki prawnej w regionie

Tab. 1. Instytucje pomocy społecznej, bezpieczeństwa i opieki prawnej w regionie

Pełna nazwa organizacji	Podstawowe obszary działań organizacji	Adres
Urząd Miasta i Gminy w Końskich	Główna jednostka administracji samorządowej gminy	ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie tel. 41 372 32 49
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich	Celem działania Ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych,	ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie tel. 41 372 79 20

	których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przede wszystkim poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem ⁵	
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Końskich	Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych dla mieszkańców gminy	ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie tel. 41 372 79 20 41 372 69 05
Punkt Poradnictwa Specjalistycznego w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich	Pomoc dla osób uwikłanych w przemoc domową świadczą specjaliści, w tym radca prawny, specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy domowej, psychologowie, terapeuta rodzin i mediator	ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie tel. 41 372 79 20
Stowarzyszenie Akademia Innowacji Społecznych, prowadząca na podstawie umowy dwa schroniska dla osób bezdomnych	Schronisko dla osób bezdomnych w Stąporkowie	ul. Niekłańska 12, 26-220 Stąporków
	Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach	Niziny 66A, 28-142 Tuczępy
Starostwo Powiatowe w Końskich	Główna jednostka administracji samorządowej powiatu	ul. Stanisława Staszica 2 26-200 Końskie tel. 41 372 41 34
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich	Pośrednictwo pracy, pomoc prawna dla bezrobotnych	ul. Stanisława Staszica 2, 26-200 Końskie tel. 41 372 63 63

⁵ Zgodnie z § 3 Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich (Uchwała nr XVI/178/2012 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 30 maja 2012 r.)

Komenda Powiatowa Policji w Końskich	Czuwanie nad bezpieczeństwem mieszkańców	ul. Łazienna 12, 26-200 Końskie tel. 41 390 02 06 tel. alarmowy 997 lub 112
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Końskich	Czuwanie nad bezpieczeństwem mieszkańców	ul. Strażacka 14, 26-200 Końskie tel. 41 375 00 30 tel. alarmowy 998 lub 112
Sąd Rejonowy w Końskich	Orzecznictwo sądowe	ul. Iwo Odrowąża 5, 26-200 Końskie tel. 41 372 27 02
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich	Wspieranie rodziny i osób w sytuacjach kryzysowych, pomoc rodzinom dysfunkcyjnym oraz osobom, których funkcjonowanie dotknięte jest niepełnosprawnością, podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób oraz ich integracji ze środowiskiem	ul. Spółdzielcza 3, 26-200 Końskie tel. 41 372 84 06
Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach	Dobrowolna działalność na rzecz osób potrzebujących pomocy	ul. Kościuszki 25, 25-516 Kielce tel. 41 344 35 27
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach	Instytucja pomocy społecznej na szczeblu wojewódzkim	Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce tel. 41/ 342 12 42
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach Wydział Polityki Społecznej	Instytucja pomocy społecznej na szczeblu wojewódzkim	Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce tel. 41 342 14 15

III 1.3. Instytucje opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki wsparcia w regionie

Tab. 2. Instytucje opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki wsparcia w regionie

Pełna nazwa organizacji	Podstawowe obszary działań organizacji	Adres
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Końskich	Działania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne, doradcze i konsultacyjne dla dzieci i młodzieży	ul. Krakowska 38, 26-200 Końskie tel. 41 372 34 00
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich	Udzielania krótkoterminowej pomocy osobom w sytuacji kryzysowej	ul. Spółdzielcza 3, 26-200 Końskie tel. 41 372 84 06 wew. 102
Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie	Dzienna pomoc dla osób niepełnosprawnych	ul. Staszica 6 26-200 Stąporków tel. 41 372 90 50
Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich	Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Warszawska 25 26-200 Końskie tel. 41 372 51 57
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Baryczy	Szkoła i ośrodek przystosowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do życia	Barycz 64 26-200 Końskie tel. 41 372 41 17
Placówka Rodzinna w Brodach	Dom dla dzieci całkowicie i częściowo pozbawionych opieki rodzicielskiej	Brody 50 a, 26-200 Końskie tel. 41 372 06 50
Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie	Dom dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Jednostka wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi o charakterze koedukacyjnym	ul. Staszica 6, 26-220 Stąporków tel. 41 374 00 05
Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich	Miejsce pracy chronionej	ul. Krzywa 1, 26-200 Końskie tel. 41 372 23 91

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Końskich	Szkolenia, kursy, doszkąłcanie zawodowe	ul. Piłsudskiego 82, 26-200 Końskie, tel. 41 373 31 87
Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Końskich	Rozwój i promocja przedsiębiorczości. Szkolenia, kursy, doszkąłcanie zawodowe	ul. Staszica 2A, 26-200 Końskie tel. 41 375 14 55
Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzona w formie specjalistyczno-opiekuńczej - świetlica środowiskowa prowadzona w strukturze organizacyjnej M-GOPS w Końskich	Celem PWD jest pomoc wychowawców w nauce i odrabianiu lekcji, udział w zajęciach ogólnorozwojowych (plastycznych, technicznych, umuzykalniających, teatralnych, sportowych) oraz psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych i logopedycznych, rozwijanie uzdolnień i hobby. Wychowawcy służą także pomocą pedagogiczną rodzicom/opiekunom prawnym	ul. 16-go Stycznia 6, 26-200 Końskie tel. 797-160-957
Dom Dziennego Pobytu wraz ze stołówką dla seniorów prowadzony w strukturze organizacyjnej M-GOPS w Końskich	Wsparcie dla osób w wieku emerytalnym oraz rencistów o zmniejszonej sprawności psychofizycznej	ul. Armii Krajowej 22, 26-200 Końskie tel. 41 372 79 20

III 1.4. Instytucje opieki zdrowotnej i terapii uzależnień w regionie

Tab. 3. Instytucje opieki zdrowotnej i terapii uzależnień w regionie

Pełna nazwa organizacji	Podstawowe obszary działań organizacji	Adres
Szpital im. św. Łukasza w Końskich Poradnie Specjalistyczne przy ZOZ w Końskich	Specjalistyczna pomoc medyczno-diagnostyczna, poradnie i szpital	ul. Gimnazjalna 41B, 26-200 Końskie
Zespół Transportu Sanitarnego, Nocna i Świąteczna Pomoc Lekarska Wyjazdowa przy ZOZ w Końskich	Pomoc ratunkowo - medyczna	ul. Gimnazjalna 41B, 26-200 Końskie

Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach	Pogotowie ratunkowe	ul. 1-go Maja 44, 26-200 Końskie
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. „Południowa” w Końskich	Pomoc medyczo-diagnostyczna	ul. Południowa 1, 26-200 Końskie
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z .o.o. „Rodzina” w Końskich	Pomoc medyczo-diagnostyczna	ul. Armii Krajowej 2, 26-200 Końskie
Przychodnia „Zdrowie” Sp. z o.o. w Końskich	Pomoc medyczo-diagnostyczna	ul. Zamkowa 21, 26-200 Końskie
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Końskich	Orzecznictwo o stopniu niepełnosprawności	ul. Gimnazjalna 41B, 26-200 Końskie tel. 41 372 87 47
Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Towarzystwie Wspierania Rozwoju Powiatu WSZECHNICA KONECKA	Zajęcia socjalizacyjne dla osób niepełnosprawnych	ul. Gimnazjalna 41B, 26-200 Końskie tel. 41 390 22 52
Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy Oddział XII i XIII Terapii Uzależnienia od Alkoholu	Całodobowy oddział terapii uzależnienia od alkoholu	ul. Spacerowa 5, 26-026 Morawica tel. 41 364 12 31 do 35
Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy Oddział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (Detoksykacyjny)	Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	ul. Spacerowa 5, 26-026 Morawica tel. 41 364 12 61 do 64
Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia - Poradnia	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	ul. Jagiellońska 72, 25-734 Kielce tel. 41 345 73 46
Stowarzyszenie MONAR - Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii i Uzależnień w Kielcach	Profilaktyka, leczenie i terapia uzależnień	ul. Malików 150 B, 25-639 Kielce tel. 41 367 36 93

Stowarzyszenie MONAR - Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Lutej	Leczenie, terapia i rehabilitacja uzależnień dla dzieci i młodzieży	Luta 4, 26-220 Stąporków tel. 41 343 25 05
---	---	---

III 2. Analiza zasobów pozarządowych

III 2.1. Podmioty pozarządowe

Skuteczna polityka społeczna, tym bardziej w zakresie rozwijania deinstytucjonalizacji, powinna uwzględniać potencjał podmiotów sektora ekonomii społecznej, ponieważ są one istotnym partnerem dla władz lokalnych w rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez efektywną realizację zleczanych im zadań własnych samorządu. Aktywna działalność podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym społeczność lokalną. Budowanie partnerstwa pomiędzy administracją samorządową a organizacjami pozarządowymi służy lepszemu rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb społecznych, a w konsekwencji poprawie warunków życia mieszkańców gminy.

Lokalny trzeci sektor jest zróżnicowany, a współtworzą go: stowarzyszenia i fundacje, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne i kluby sportowe. Współpraca finansowa i pozafinansowa pomiędzy władzami gminy i NGO opiera się na corocznych programach współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (zwany dalej Programem).

III 2.2. Współpraca finansowa i pozafinansowa

Współpraca o charakterze finansowym⁶ polegała w szczególności na zlecaniu realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach realizacji Programu w 2024 r. Burmistrz Miasta i Gminy Końskie ogłosił trzy otwarte konkursy ofert.

Pierwszy konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał organizacjom pozarządowym dotacje na realizację dziewięciu zadań publicznych w łącznej wysokości 360 000 zł.

Drugi z konkursów obejmował zadania w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży, ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał organizacjom pozarządowym dotacje na realizację sześciu zadań publicznych w łącznej wysokości 70 000 zł.

Trzeci otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotyczył zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania

⁶ Dane liczbowe na temat współpracy finansowej oraz dane na temat współpracy niefinansowej zaczerpnięto z Raportu o stanie gminy Końskie za 2024 r. (s. 75-80).

uzależnieniom i patologiom społecznym (dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym). W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał dotacje dla podmiotów spełniających warunki konkursu w wysokości 349 440,00 zł. Podpisano 11 umów na realizację zadań publicznych.

Ponadto w 2024 roku, w trybie małych zleceń, przyznano również dotację dla Stowarzyszenia Sportowego Fair Play na realizację zadania publicznego pn.: „Udział drużyny siatkarskiej Fair Play Końskie w rozgrywkach I Ligi Świętokrzyskiej w sezonie 2024/2025” w kwocie 5 000 zł.

Ostatecznie w 2024 r. ramach zawartych umów Gmina Końskie przekazała środki finansowe na realizację 28 zadań publicznych w wysokości 1 208 000,- zł.

Również w roku 2025 współpraca o charakterze finansowym polegała w szczególności na zleceniu realizacji zadań publicznych dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w trybie otwartego konkursu ofert, przeprowadzonego na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach realizacji Programu w 2025 roku Burmistrz Miasta i Gminy Końskie ogłosił trzy otwarte konkursy ofert. Pierwszy na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał organizacjom pozarządowym dotacje na realizację siedmiu zadań publicznych w łącznej wysokości 400 000 zł.

Drugi z konkursów obejmował zadania w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży, ochrony i promocji zdrowia, działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał organizacjom pozarządowym dotacje na realizację sześciu zadań publicznych w łącznej wysokości 72 000 zł.

Trzeci otwarty konkurs ofert konkurs dotyczył zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym). W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Burmistrz Miasta i Gminy Końskie przyznał dotacje dla podmiotów spełniających warunki konkursu w wysokości 349 440,00 zł. Podpisano 11 umów na realizację zadań publicznych.

Ostatecznie w ramach zawartych umów Gmina Końskie przekazała środki finansowe na realizację 24 zadań publicznych w wysokości 921 440,- zł.

Współpraca Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi o charakterze pozafinansowym odbywała się w następujących formach:

1) wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności (np. prowadzenie na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Końskich — www.umkonskie.pl — zakładka „Organizacje pozarządowe” przeznaczona dla tych organizacji i zawierająca informacje na ich temat. W szczególności ogłoszenia otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, ogłoszenia o przyznanych dotacjach, informacje o prowadzonych konsultacjach

społecznych aktów prawa miejscowego, obowiązujące przepisy prawne w zakresie dotyczącym współpracy z organizacjami pozarządowymi),

2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (np. Program współpracy Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Strategia Gminy, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych),

3) tworzenie zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy w Końskich (np. Konecka Rada Sportu, komisje konkursowe do opiniowania ofert w ramach przeprowadzanych otwartych konkursów ofert),

4) udzielanie organizacjom pozarządowym pomocy merytorycznej w zakresie realizacji zadań publicznych (np. udzielanie przez pracowników wydziałów merytorycznych Urzędu Miasta i Gminy w Końskich oraz pracowników M-GOPS w Końskich informacji w zakresie sporządzania ofert, umów, sprawozdań, aneksów do umów, itp.),

5) obejmowanie Patronatem Honorowym Burmistrza Miasta i Gminy Końskie przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe,

6) pomoc w organizacji różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym, turystycznym oraz promocyjnym,

7) przekazywanie organizacjom pozarządowym materiałów promujących Gminę Końskie (np. z przeznaczeniem na nagrody dla uczestników zawodów i konkursów),

8) udzielanie wsparcia technicznego organizacjom pozarządowym, w szczególności poprzez odpłatne lub nieodpłatne udostępnianie obiektów i lokali gminnych z przeznaczeniem na prowadzenie działalności statutowej organizacji.

W 2025 r. współpraca władz samorządowych gminy Końskie z podmiotami trzeciego sektora odbywa się na podstawie Uchwały NR IX/70/2024 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.

Celem głównym Programu jest budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi na rzecz lepszego rozpoznawania i zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców Gminy.

Celami szczegółowymi Programu są:

1) wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej,

2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,

3) wspieranie inicjatyw wychodzących naprzeciw oczekiwaniom i dążeniom społecznym,

4) podnoszenie skuteczności i efektywności działań w sferze zadań publicznych poprzez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych,

5) wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych.

W roku 2025 priorytetowymi zadaniami Gminy realizowanymi we współpracy z organizacjami pozarządowymi są zadania w zakresie:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:
 - a) szkolenie dzieci i młodzieży oraz organizacja i uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym w różnych dyscyplinach sportowych,
 - b) organizacja ogólnodostępnych imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:
 - a) organizacja znaczących wydarzeń kulturalnych na terenie Gminy,
 - b) realizacja projektów z zakresu edukacji kulturalnej, ze szczególnym uwzględnieniem programów skierowanych do dzieci i młodzieży,
 - c) realizacja działań na rzecz ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego Gminy,
- 3) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży:
 - a) organizacja letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 4) ochrony i promocji zdrowia:
 - a) realizacja działań w zakresie edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób i uzależnień,
- 5) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym:
 - a) wspieranie aktywności społecznej seniorów (mieszkańców Gminy w wieku emerytalnym) poprzez realizację przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, edukacyjnym, sportowym i turystycznym,
 - b) realizacja działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących bezpieczeństwa seniorów,
- 6) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Tab. 4. Kwoty przeznaczone na realizację zadań publicznych przez NGO w Gminie Końskie w l. 2024-2025

Zakres zadań	2024	2025
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	360 000 zł.	400 000 zł.
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	20 000 zł.	20 000 zł.
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	24 000 zł.	26 000 zł.
Ochrona i promocja zdrowia	9 000 zł.	9 000 zł.
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	17 000 zł.	17 000 zł.
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	350 000 zł.	349 440 zł.
RAZEM:	1 280 000 zł.	921 440 zł.

Źródło: Roczne Programy współpracy Gminy Końskie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Jak widać z powyższego zestawienia, łączna kwota przeznaczana w budżecie Gminy Końskie na realizację zadań publicznych przez NGO:

- rośnie w przypadku zadań z zakresu „Wspieranie i upowszechniania kultury fizycznej” oraz „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży”,
- utrzymuje się na stałym poziomie w przypadku zadań z zakresu „Ochrona i promocji zdrowia”, „Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym” oraz „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”.

Podmioty trzeciego sektora, które od ostatnich dwóch lat regularnie zgłaszają oferty w otwartych konkursach i w jego następstwie otrzymują dotację na dofinansowanie realizacji zadań publicznych, to w szczególności: Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Radość” w Końskich, Stowarzyszenie „Uniwersytet Trzeciego Wieku - Aktywni”, Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Końskie, Miejski Klub Sportowy „Neptun”, Uczniowski Klub Sportowy „Koneckie Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji”, Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIA”, Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Piłkarska Champions Końskie”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Końskich, Stowarzyszenie AUXILIUM, Koneckie Stowarzyszenie Sportowe Piłki Ręcznej, Oddział PTTK w Końskich.

W roku 2025 największe środki na realizację zadań publicznych przez NGO zostały przyznane w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (400 000 zł) oraz w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (349 440 zł).

Zgodnie z informacjami podanymi w załączniku do Zarządzenia Nr 80/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Końskie z dnia 31 marca 2025 r. środki na realizację zadań publicznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii) w roku 2025 otrzymało 9 następujących organizacji pozarządowych: Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „Radość” w Końskich, Stowarzyszenie „Uniwersytet Trzeciego Wieku - Aktywni”, Związek Harcerstwa Polskiego - Chorągiew Kielecka - Hufiec Końskie, Miejski Klub Sportowy „Neptun”, Koneckie Stowarzyszenie Sportowe Piłki Ręcznej, Uczniowski Klub Sportowy „Koneckie Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji”, Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIA”, Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Piłkarska Champions Końskie”, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Końskich. Wymienione organizacje zrealizowały łącznie 11 zadań publicznych na kwotę w sumie 349 440,00 zł. Przedmiotowe zadania polegały na świadczeniu pomocy w zakresie poradnictwa osobom uzależnionym od alkoholu i współuzależnionym oraz w ramach funkcjonowania punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania „Niebieska Linia”, działalność ruchu trzeźwościowego na terenie Miasta i Gminy Końskie, rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej wśród seniorów na temat zjawiska przemocy domowej oraz uzależnienia od alkoholu, organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży propagującego ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia o charakterze kulturalno – turystycznym oraz sportowym, organizację letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz z grup ryzyka pochodzących z najuboższych rodzin z terenu Miasta i Gminy Końskie.

IV Niezbędne diagnozy w zakresie potrzeb

IV 1. Metodologia

W tym rozdziale przedstawiono opis wraz z ilustracją graficzną wyników badań ankietowych zrealizowanych wśród dwóch lokalnych grup społecznych Gminy Końskie:

- dorosłych mieszkańców w wieku 18-59 lat (143 osób),
- dorosłych mieszkańców w wieku senioralnym, powyżej 60 r. ż. (50 osób).

Włączanie w proces diagnozy przedstawicieli różnych środowisk umożliwia identyfikowanie potrzeb w zakresie usług społecznych i potencjałów służących ich zaspokajaniu z różnych punktów widzenia.

Badania były przeprowadzone przy użyciu różnych technik. Seniorzy zostali przebadani z użyciem tradycyjnej formy papierowej ankiety ulicznej (PAPI - *Paper And Pen Personal Interview*).

Natomiast ankietowanie pozostałych mieszkańców gminy odbyło się z wykorzystaniem internetowego narzędzia badawczego CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw respondentów. Forma ankiety internetowej (metoda CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) pozwala na upewnienie się, że wszystkie pytania zostaną wypełnione.

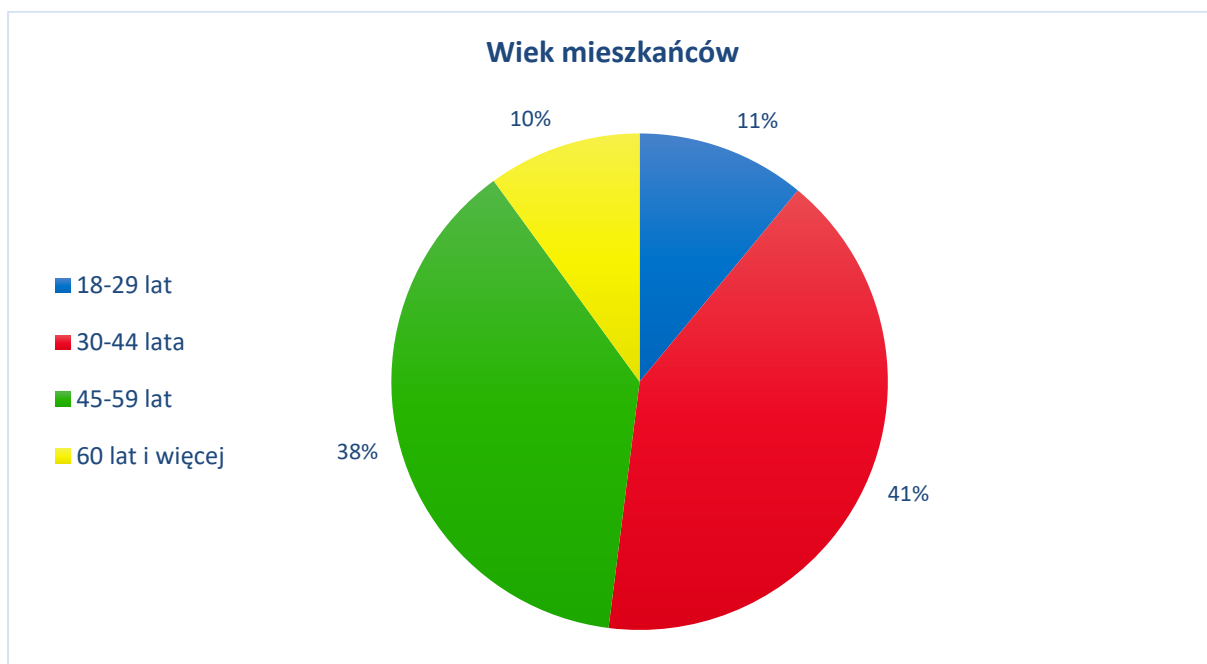
IV 2. Diagnoza potrzeb mieszkańców w zakresie deinstytucjonalizacji, lokalnych problemów społecznych i wsparcia rodzin.

Wykres 1. Płeć ankietowanych dorosłych mieszkańców Gminy Końskie

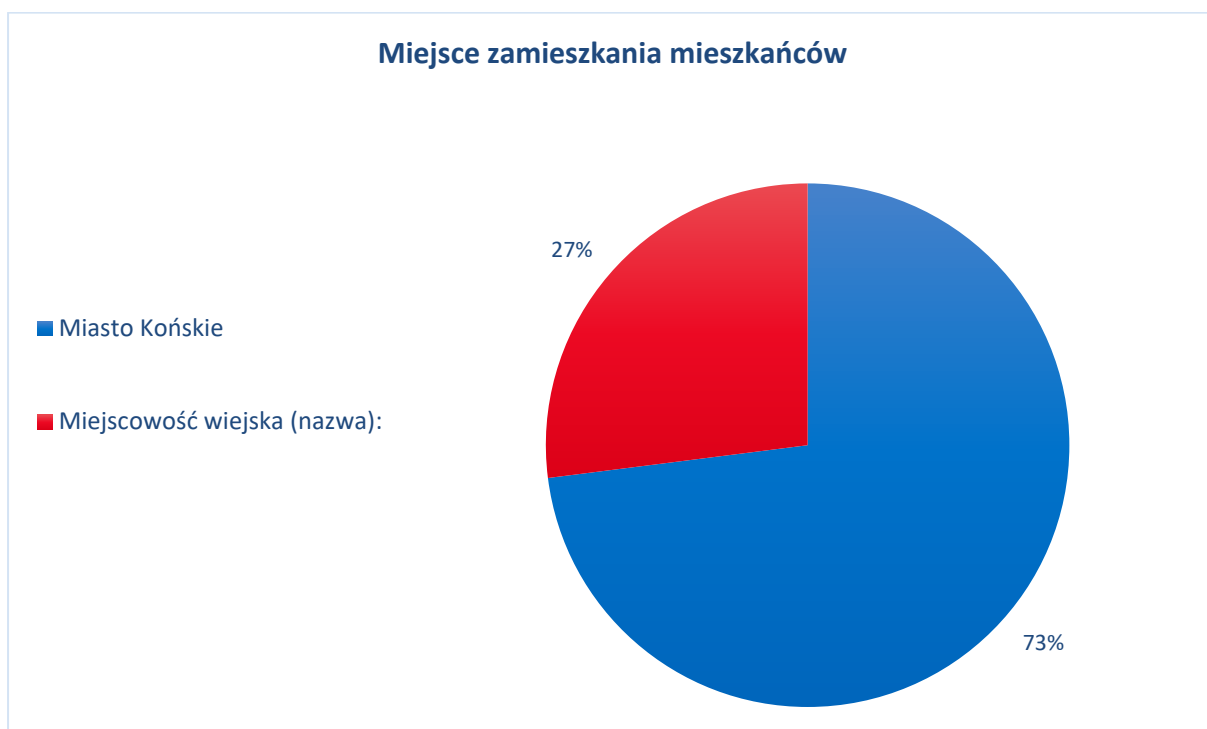
W badaniu odpowiedzi udzieliły 143 osoby zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Końskie w wieku 18-59 lat. W tym gronie respondentów przeważają kobiety (70%).

Wykres 2. Wiek dorosłych mieszkańców Gminy Końskie

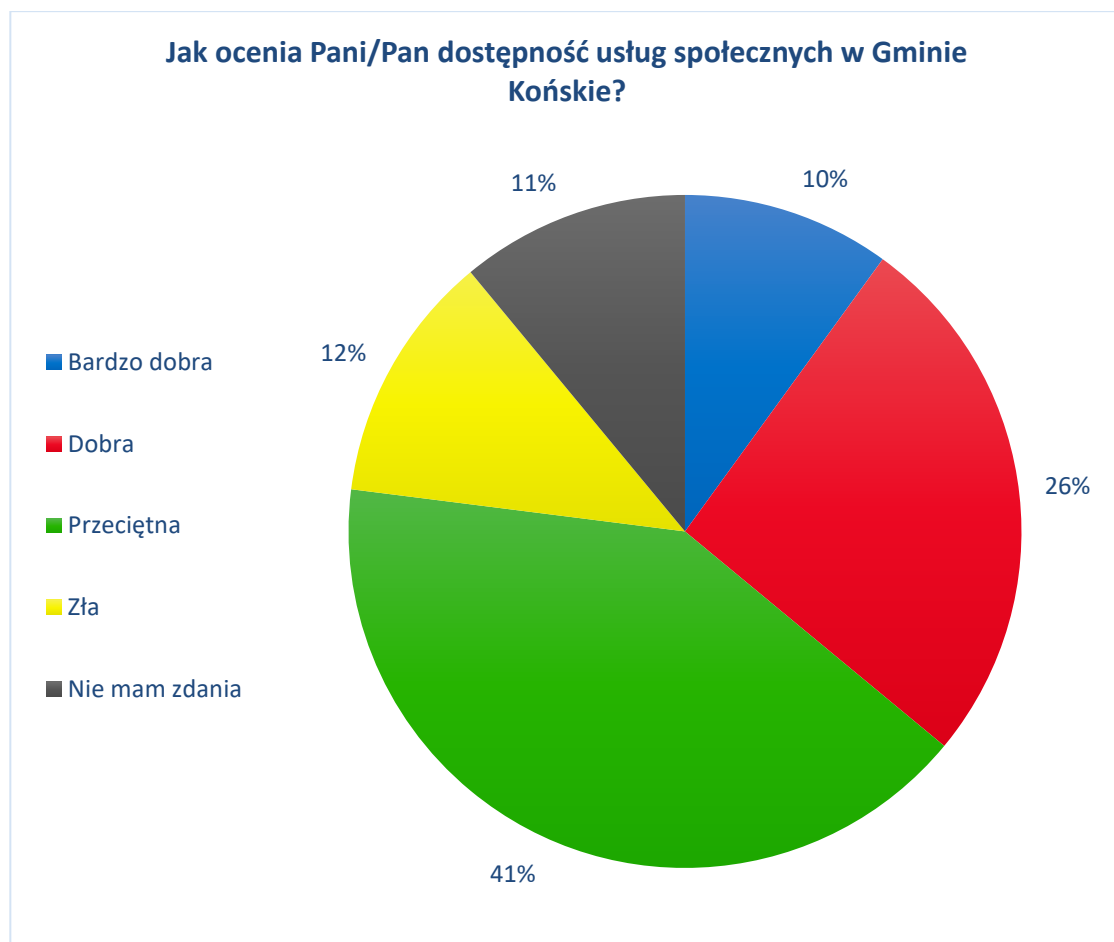
Ankietowani w przeważającej części zadeklarowali, że mają od 30 do 44 lat (41%) lub od 45 do 59 lat (38%).

Wykres 3. Miejsce zamieszkania mieszkańców

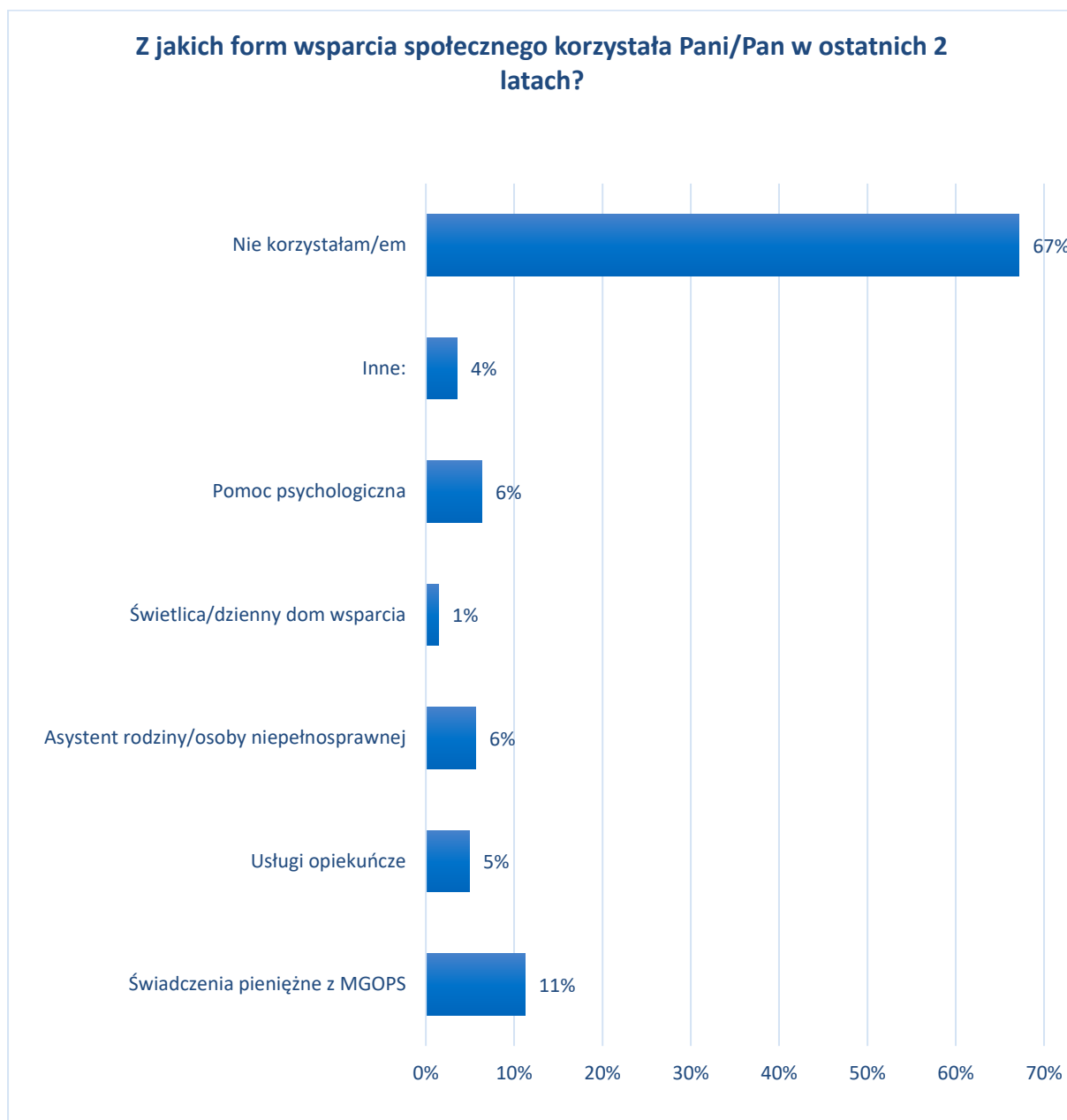
Respondenci w zdecydowanej większości podali, że mieszkają na terenie Miasta Końskie (73%).

Wykres 4. Dostępność usług społecznych w Gminie Końskie

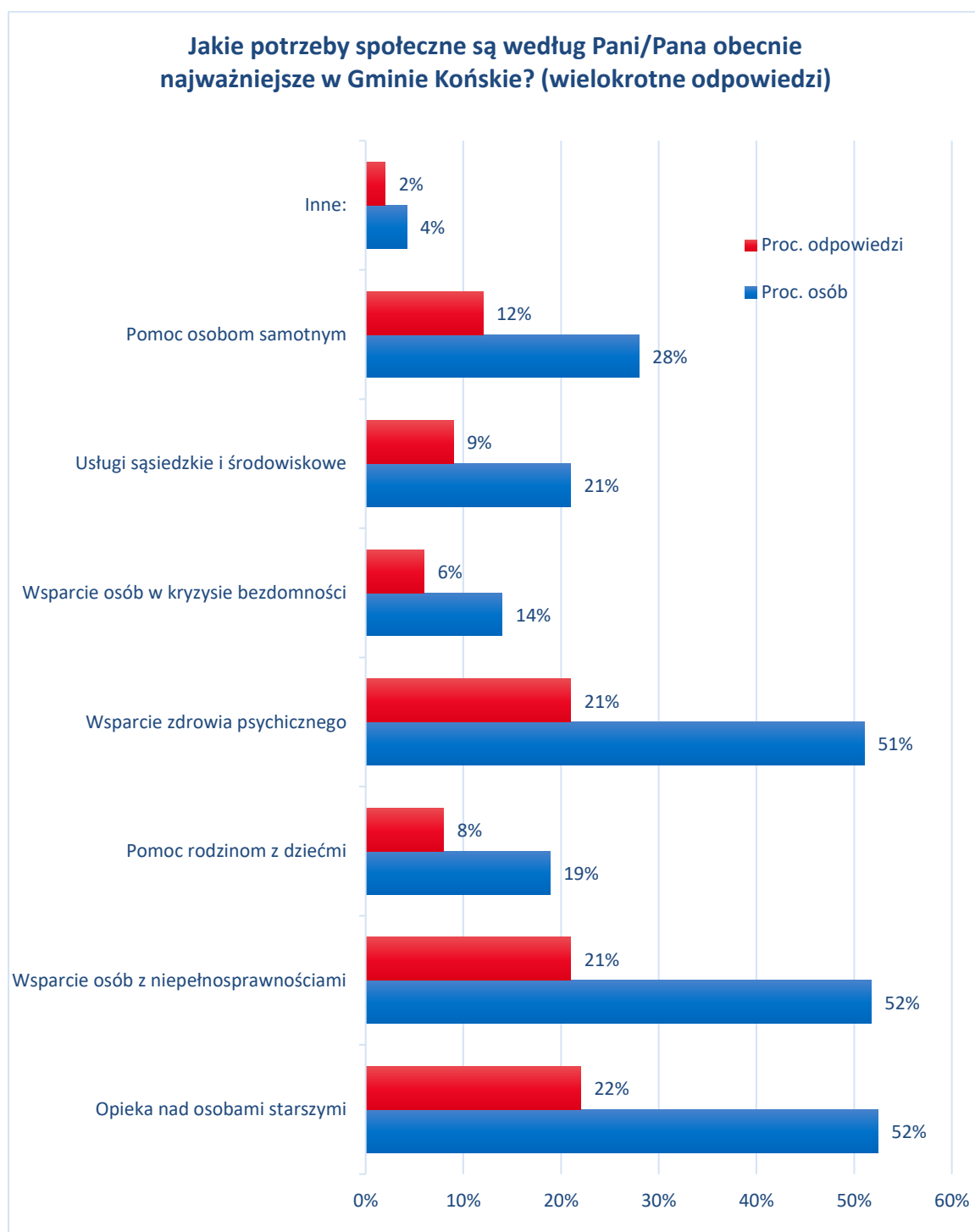
Największa grupa badanych ocenia, że dostępność usług społecznych w Gminie Końskie jest na przeciętnym poziomie (41%). Niewiele mniej (łącznie 36%) oceniło ją pozytywnie, a 12% źle. Pozostałe 11% nie ma zdania.

Wykres 5. Formy wsparcia społecznego, z jakich mieszkańcy korzystali w przeciągu ostatnich 2 lat

Na pytanie o formy wsparcia społecznego, z jakich mieszkańcy korzystali w przeciągu ostatnich 2 lat, zdecydowana większość badanych wskazała, że nie korzystała z nich wcale (67%). W pozostałym zakresie najczęściej (11%) przyznało, że korzystało ze świadczeń M-GOPS, a najmniej, że ze świetlic (1%).

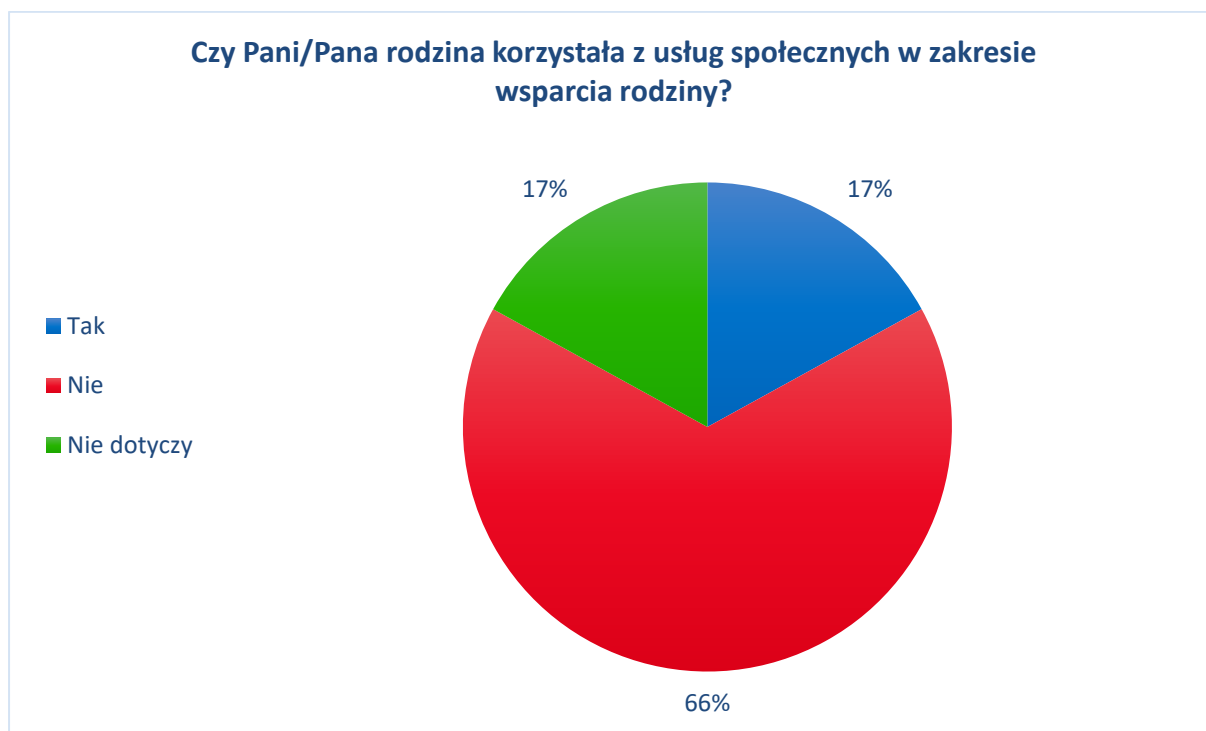
Wykres 6. Najważniejsze potrzeby społeczne w Gminie Końskie

Na pytanie o najważniejsze potrzeby społeczne w Gminie Końskie ponad połowa mieszkańców wymieniła głównie trzy potrzeby społeczne:

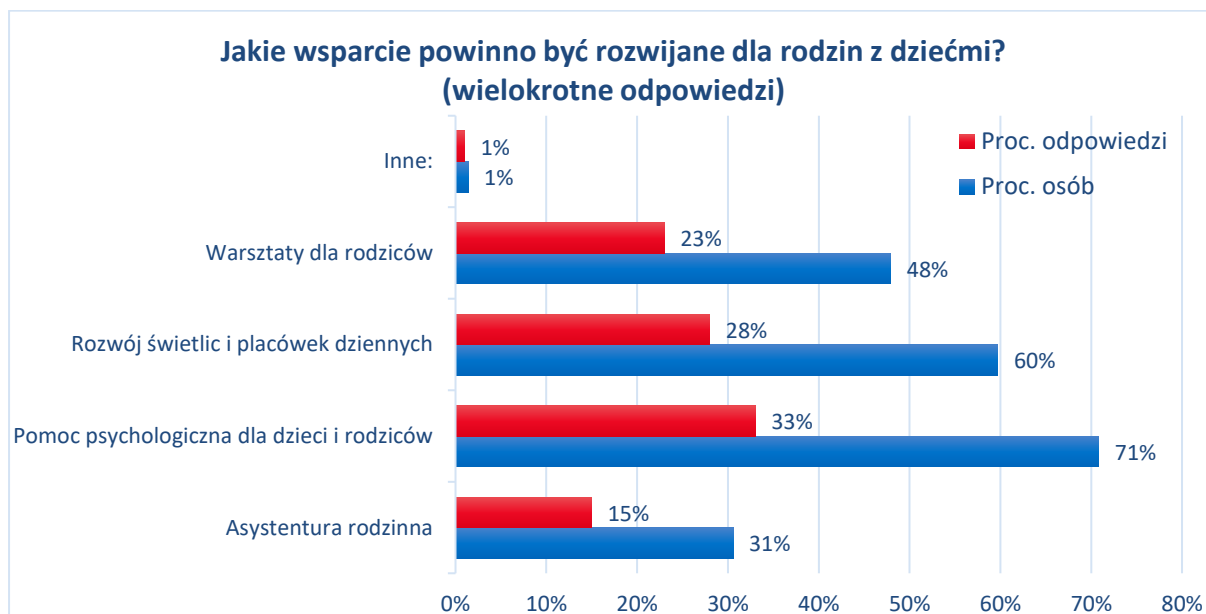
- wsparcie osób z niepełnosprawnościami (52%),
- opieka nad osobami starszymi (52%),
- wsparcie zdrowia psychicznego (51% osób),

Wykres 7. Korzystanie z usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny

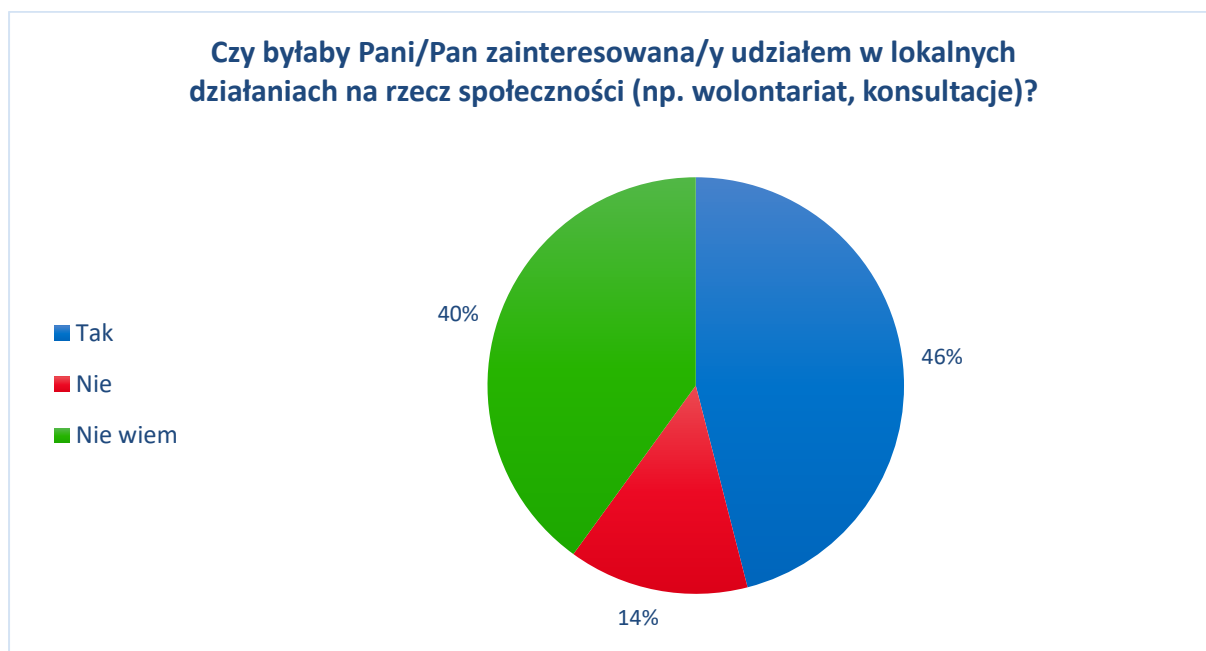
Większa część mieszkańców (66%) deklaruje, że nie korzysta z usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny.

Wykres 8. Wsparcie dla rodzin z dziećmi

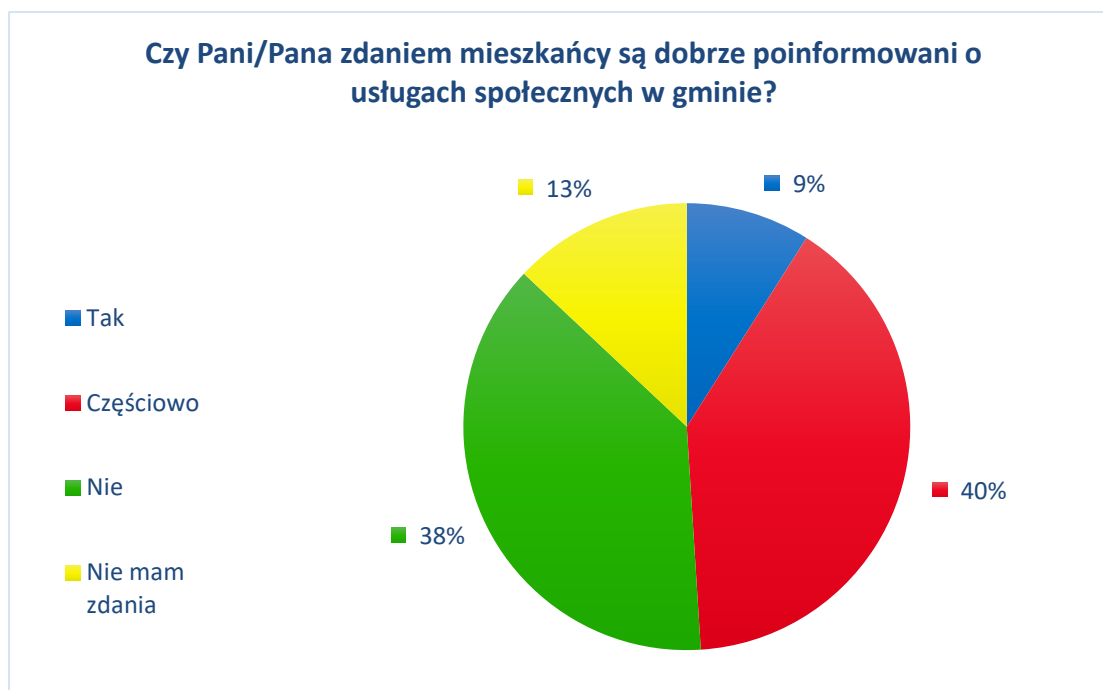
Spośród różnych form wsparcia rodzin z dziećmi, mieszkańcy są najbardziej zainteresowani pomocą psychologiczną dla dzieci i rodziców (71%), rozwojem świetlic i placówek dziennych (60%) oraz warsztatami dla rodziców (48%).

Wykres 9. Zainteresowanie mieszkańców udziałem w lokalnych działaniach

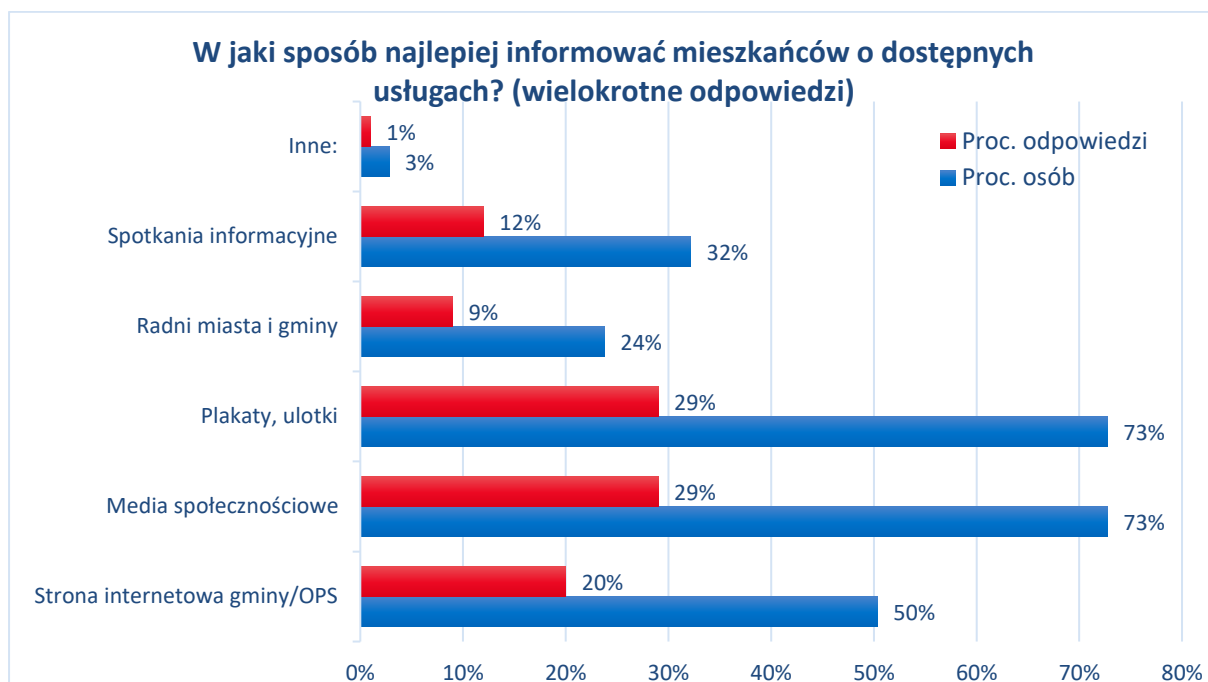
Największa część respondentów (46%) deklaruje, że jest zainteresowana udziałem w lokalnych działaniach na rzecz społeczności. Niewiele mniej, bo 40% nie wie, a pozostałe 14% nie jest zainteresowana.

Wykres 10. Wiedza mieszkańców o usługach społecznych w Gminie Końskie

Opinia mieszkańców na temat jakości informowania ich o usługach społecznych w gminie jest podzielona: zdaniem 40% mieszkańcy są częściowo dobrze poinformowani, a 38% uważa, że nie są dobrze poinformowani.

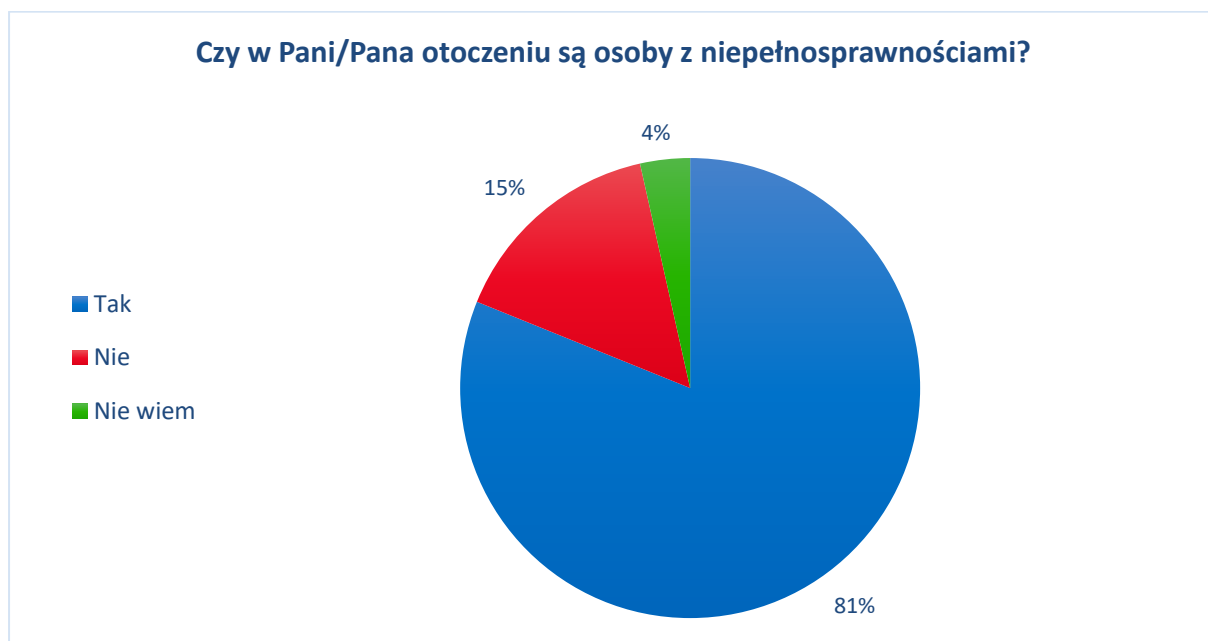
Wykres 11. Najlepsze metody informowania mieszkańców o dostępnych usługach

Zdaniem ankieterowanych są dwie najlepsze metody informowania mieszkańców o dostępnych usługach społecznych: plakaty i ulotki (73%) oraz media społecznościowe (73%).

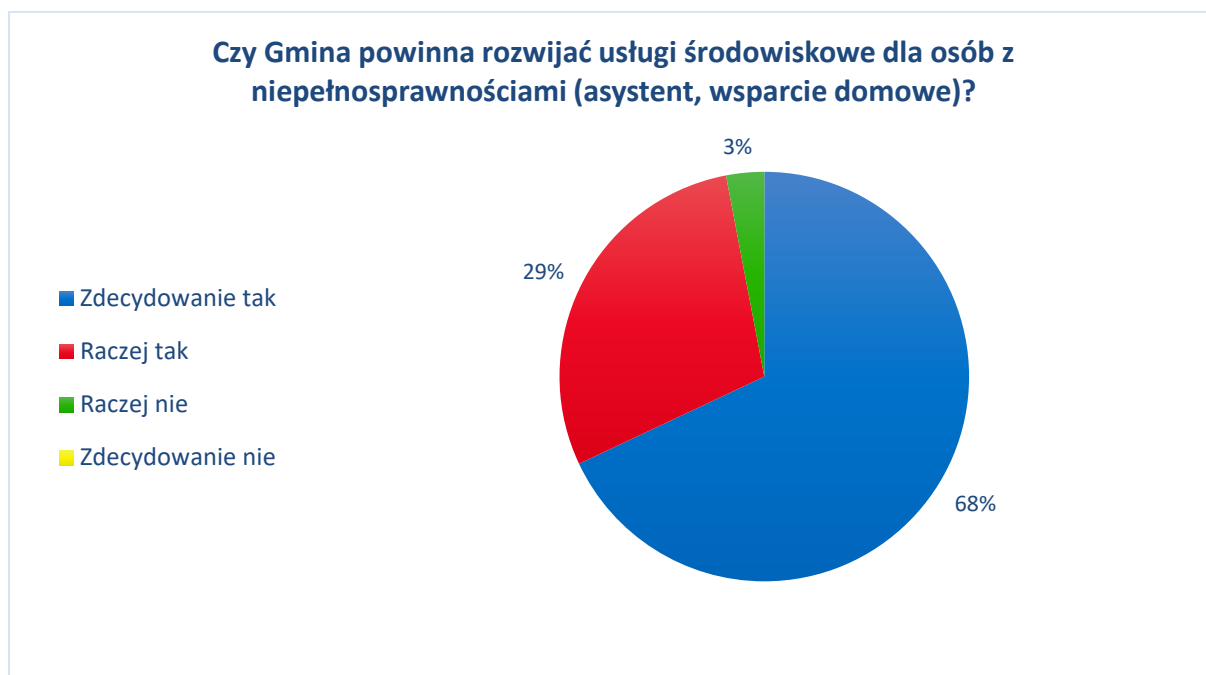
Równo połowa badanych wskazała na stronę internetową gminy i OPS (50%).

Wykres 12. Obecność osób z niepełnosprawnościami w otoczeniu mieszkańców

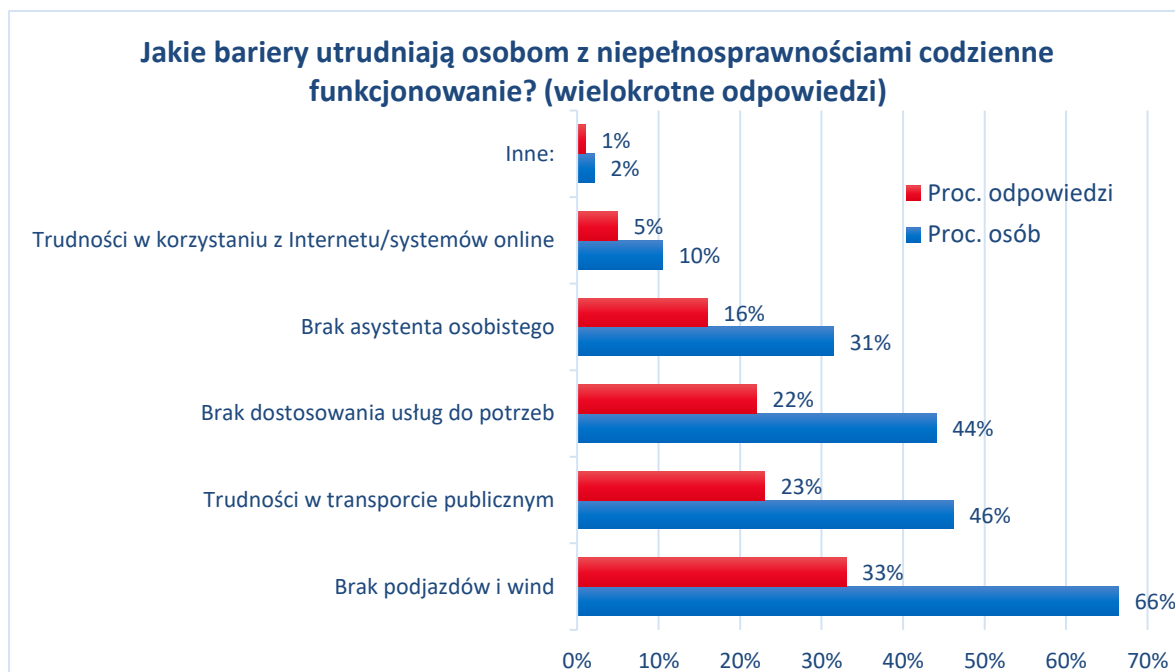
Przeważająca większość (81%) mieszkańców wskazała, że w ich otoczeniu są osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 13. Potrzeba rozwoju usług środowiskowych dla osób z niepełnosprawnościami

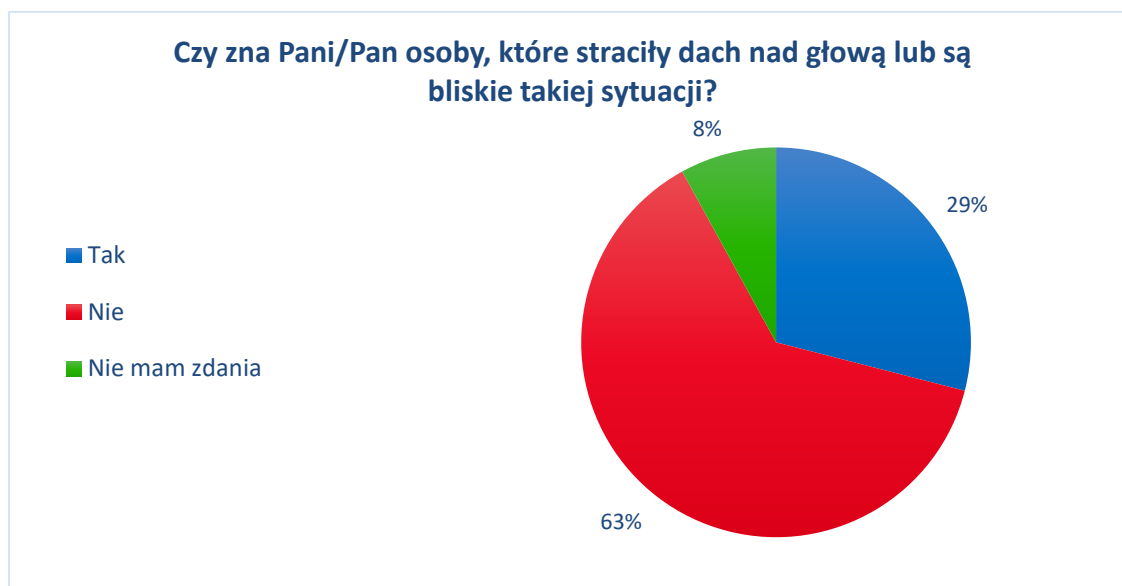
Zdaniem 68% badanych zdecydowanie istnieje potrzeba rozwoju usług środowiskowych dla osób z niepełnosprawnościami.

Wykres 14. Bariery utrudniające codzienne funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami

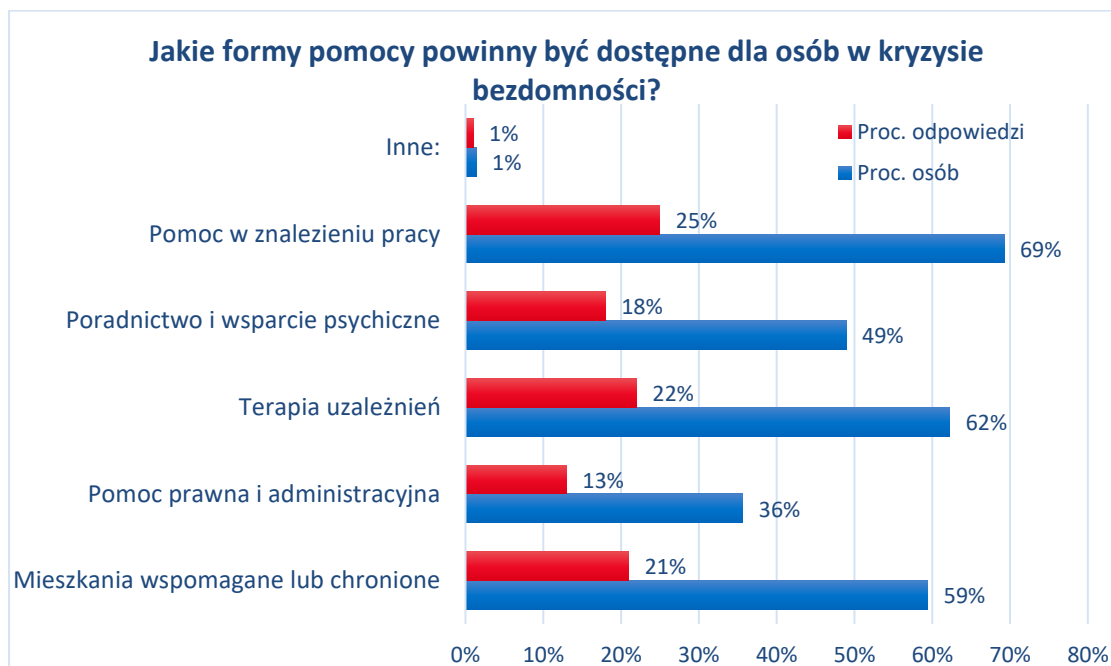
Z barier utrudniających codzienne funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami badani mieszkańcy wskazali głównie na brak podjazdów i wind (66%). W drugiej kolejności są to trudności w transporcie publicznym (46%) oraz brak dostosowania usług do potrzeb (44%).

Wykres 15. Znajomość osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością

Mieszkańcy w większości (63%) nie znają osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością.

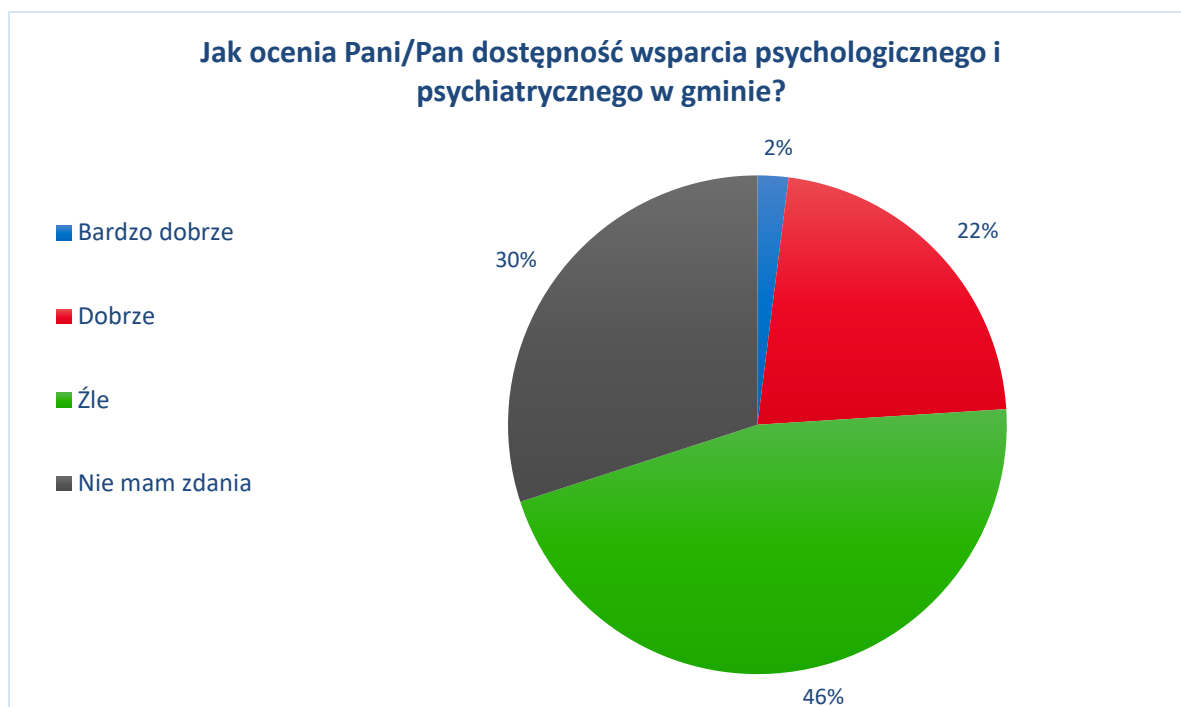
Wykres 16. Formy pomocy, jakie powinny być dostępne dla osób w kryzysie bezdomności

Ponad połowa mieszkańców wskazała, że dla osób w kryzysie bezdomności powinny być dostępne:

- pomoc w znalezieniu pracy (69%),
- terapia uzależnień (62%),
- mieszkania wspomagane lub chronione (59%).

Wykres 17. Ocena dostępności wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego w gminie

Największa grupa badanych (46%) ocenia dostępność wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego w gminie jako złą. Zdaniem łącznie 24% badanych jest ona dobra lub bardzo dobra, a pozostałe 30% nie ma zdania.

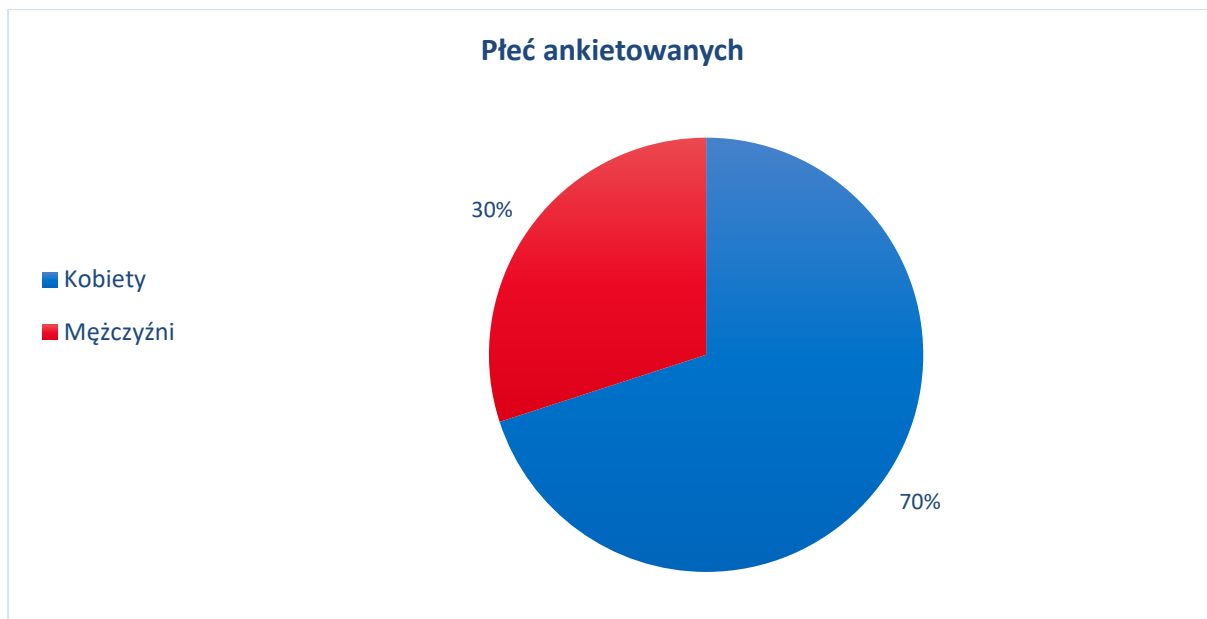
Wykres 18. Wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego dostępne lokalnie

Ponad połowa respondentów uznała za najbardziej potrzebne formy wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego: bezpłatną psychoterapię (73%) oraz poradnictwo dla rodzin osób w kryzysie (60%).

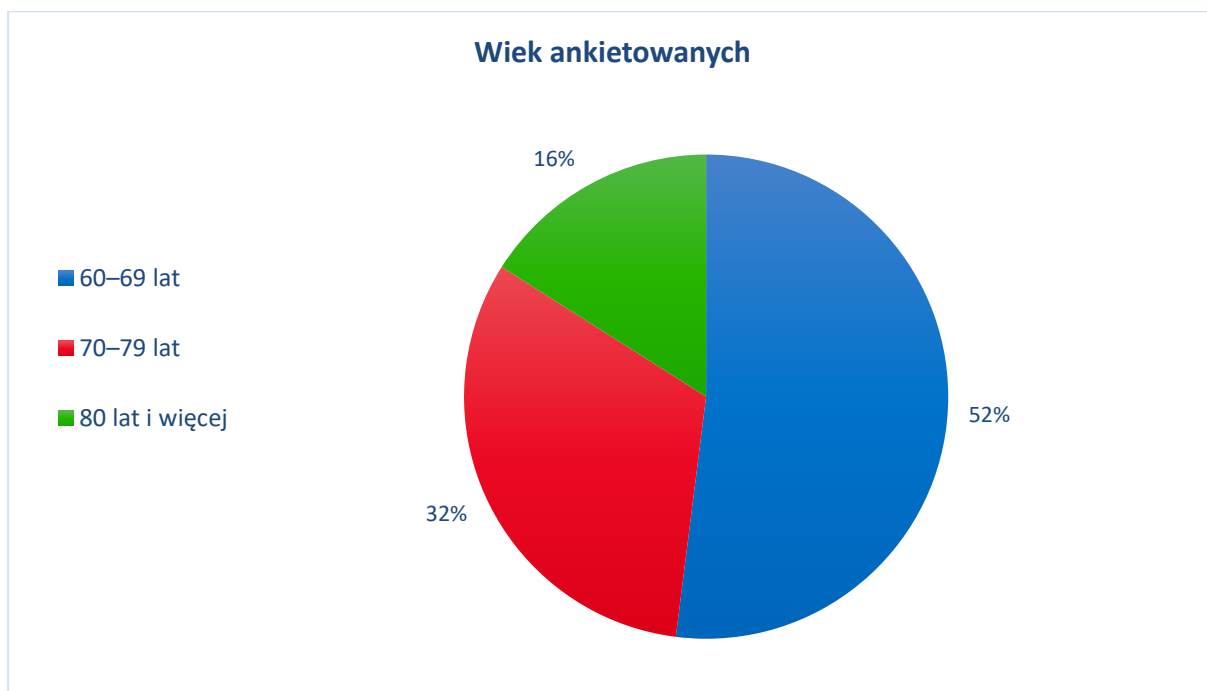
IV 3. Diagnoza potrzeb mieszkańców w wieku senioralnym

Wykres 19. Płeć ankietowanych seniorów

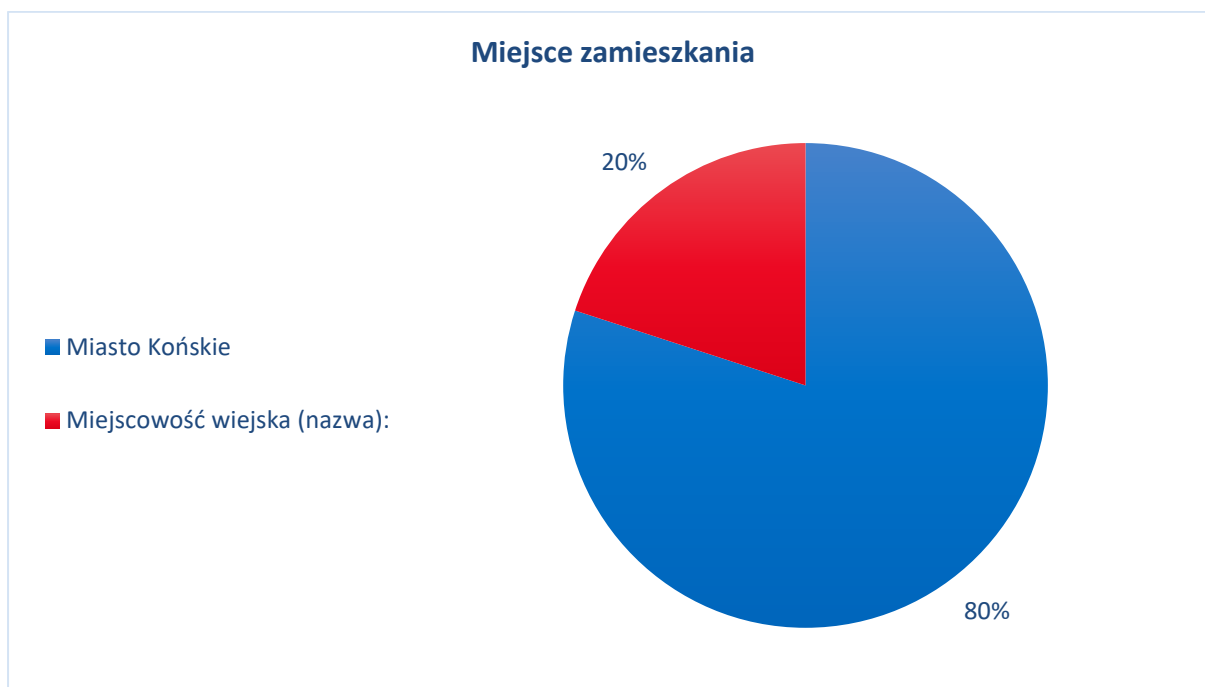
W badaniu wzięło udział 50 seniorów z Gminy Końskie. Większość (70%) stanowiły kobiety.

Wykres 20. Wiek ankietowanych seniorów

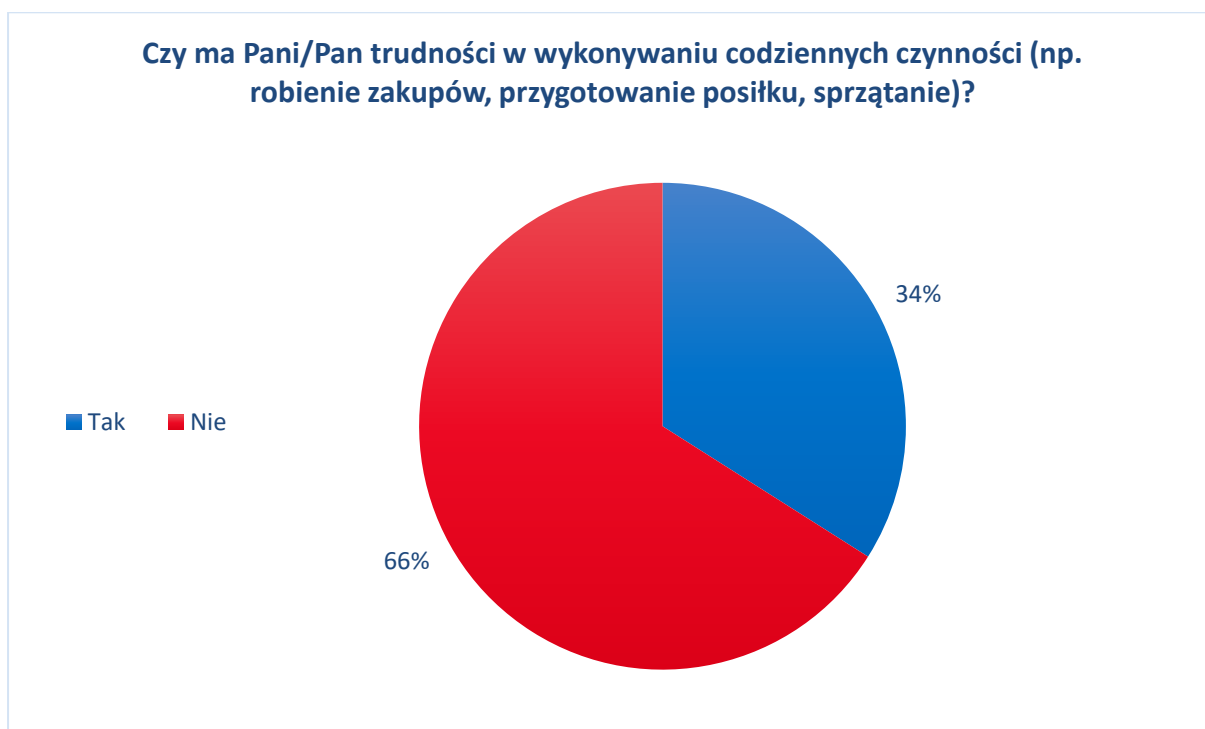
Ponad połowa respondentów (52%) zadeklarowała wiek 60-69 lat. Natomiast 32% podała wiek 70-79 lat, a pozostałe 16% powyżej 80 lat.

Wykres 21. Miejsce zamieszkania seniorów

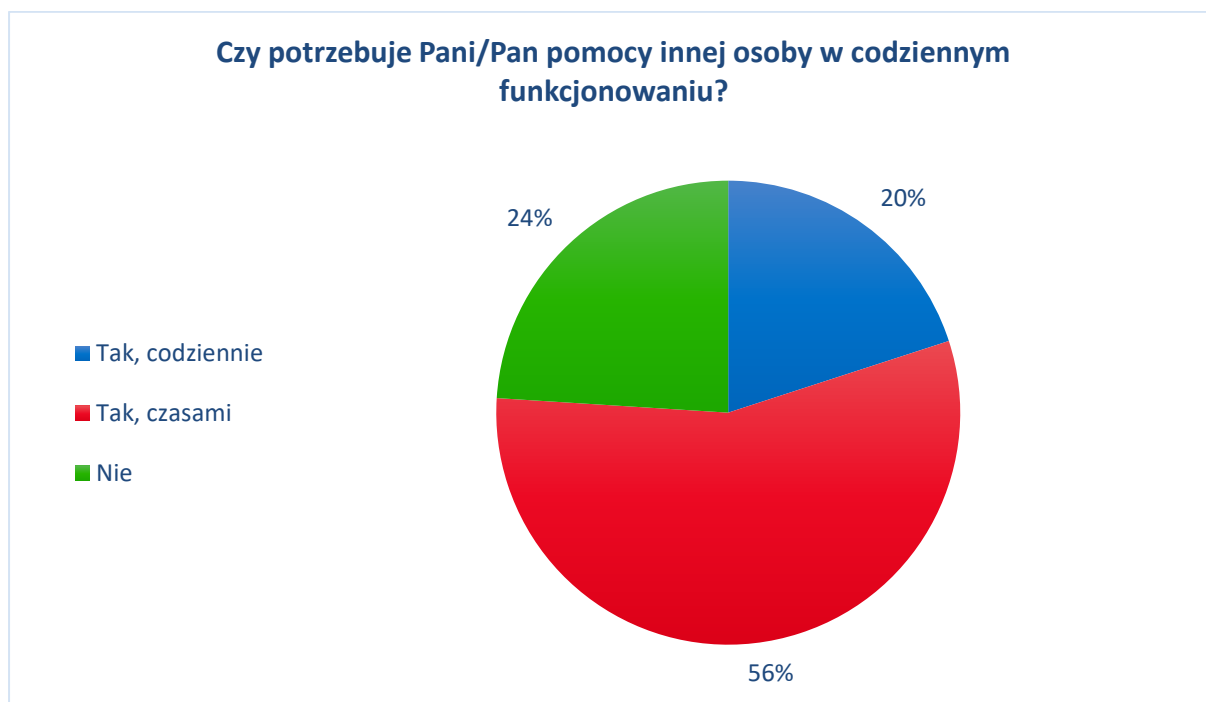
Większość badanych seniorów (80%) zamieszkuje Miasto Końskie.

Wykres 22. Trudności w wykonywaniu codziennych czynności

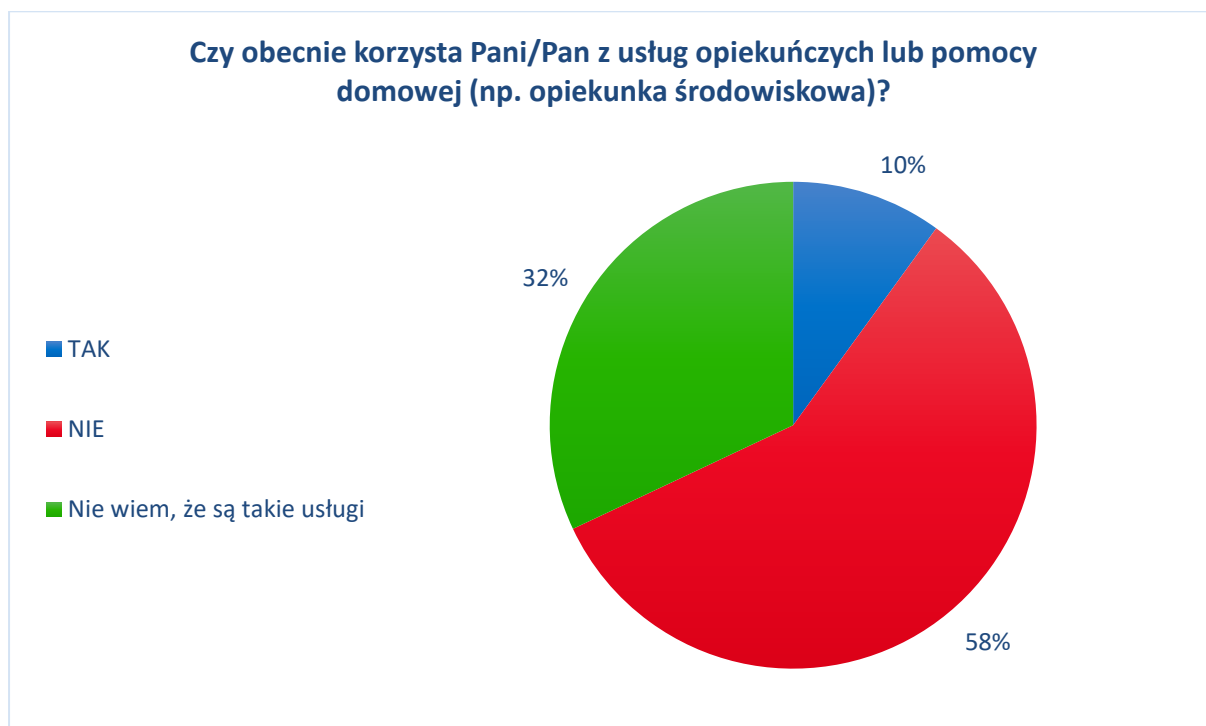
Większość (66%) badanych seniorów przyznała, że nie ma trudności w wykonywaniu codziennych czynności, natomiast pozostałe 34% wskazało, że takie trudności występują.

Wykres 23. Potrzeba pomocy seniorom innej osoby w codziennym funkcjonowaniu

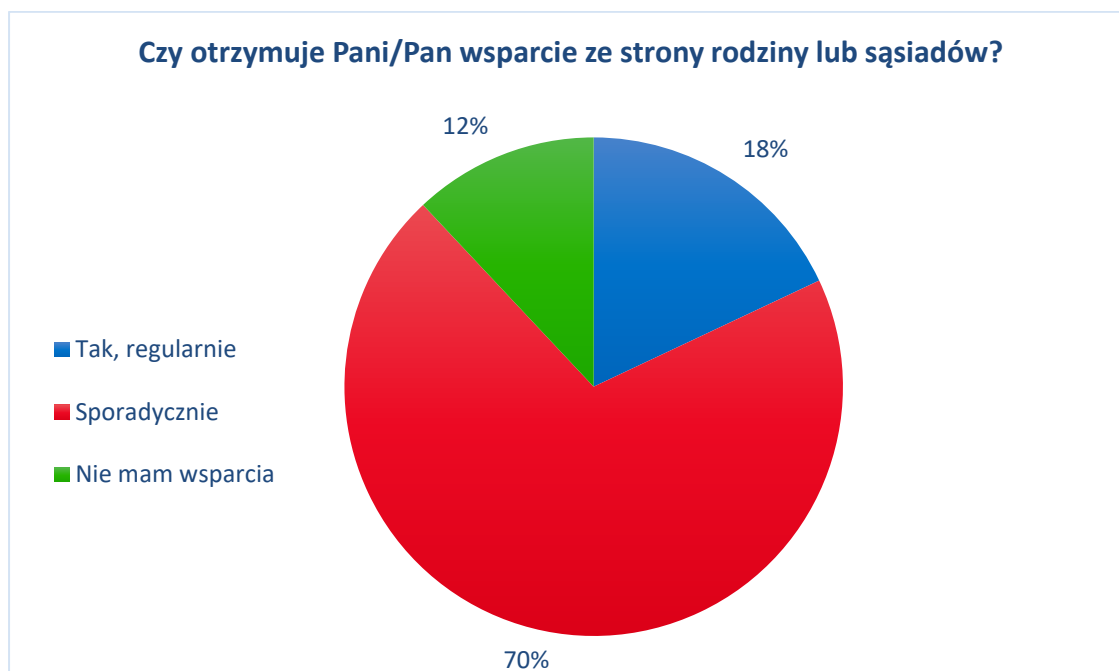
Ponad połowa respondentów (56%) wskazała, że sporadycznie potrzebuje pomocy w codziennym funkcjonowaniu, a 20% deklaruje potrzebę codziennego wsparcia. 24% nie potrzebuje pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Wykres 24. Korzystanie przez seniorów z usług opiekuńczych lub pomocy domowej

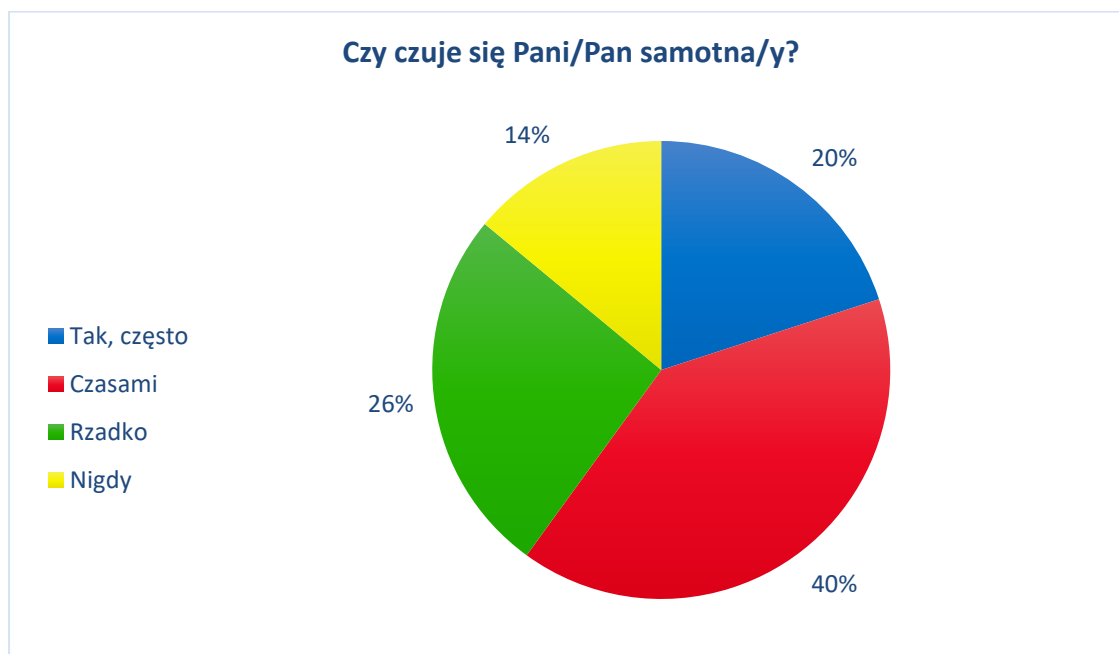
Ponad połowa (58%) seniorów wskazała, że nie korzysta z usług opiekuńczych lub pomocy domowej.

Wykres 25. Wsparcie dla seniorów ze strony rodziny lub sąsiadów

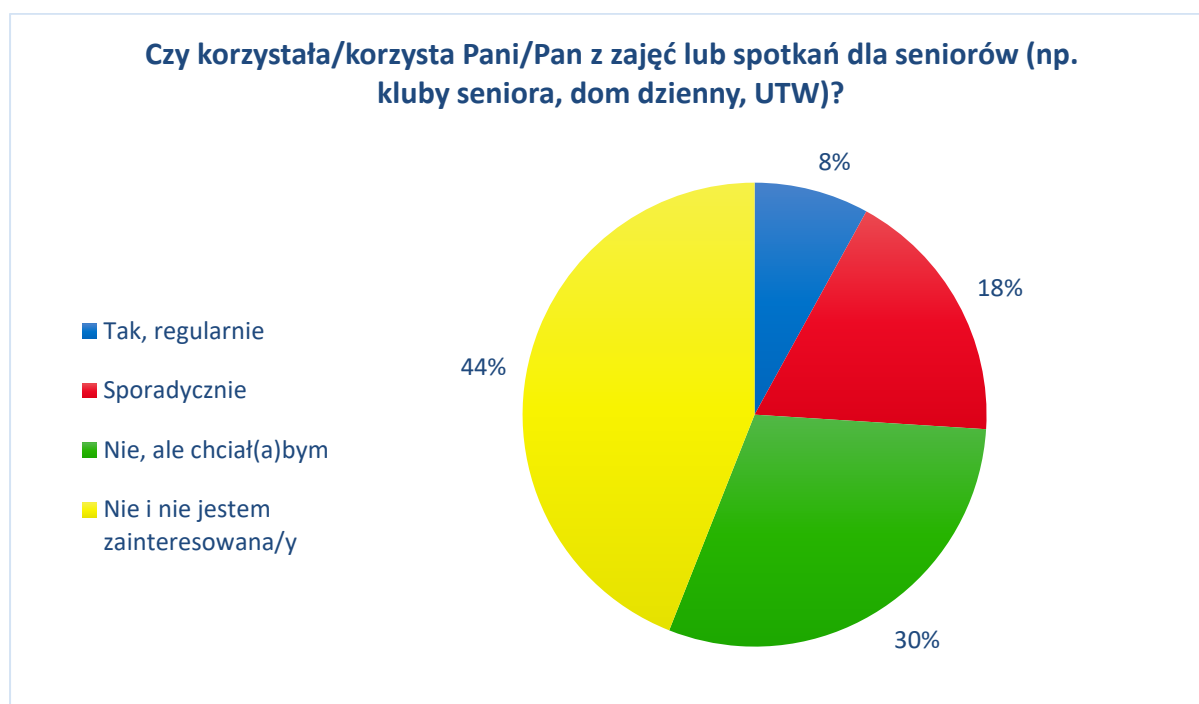
Przeważająca część badanych seniorów (70%) przyznała, że sporadycznie otrzymują wsparcie ze strony rodziny lub sąsiadów, a 18%, że regularnie. Pozostałe 12% podaje, że nie ma takiego wsparcia.

Wykres 26. Poczucie osamotnienia wśród seniorów

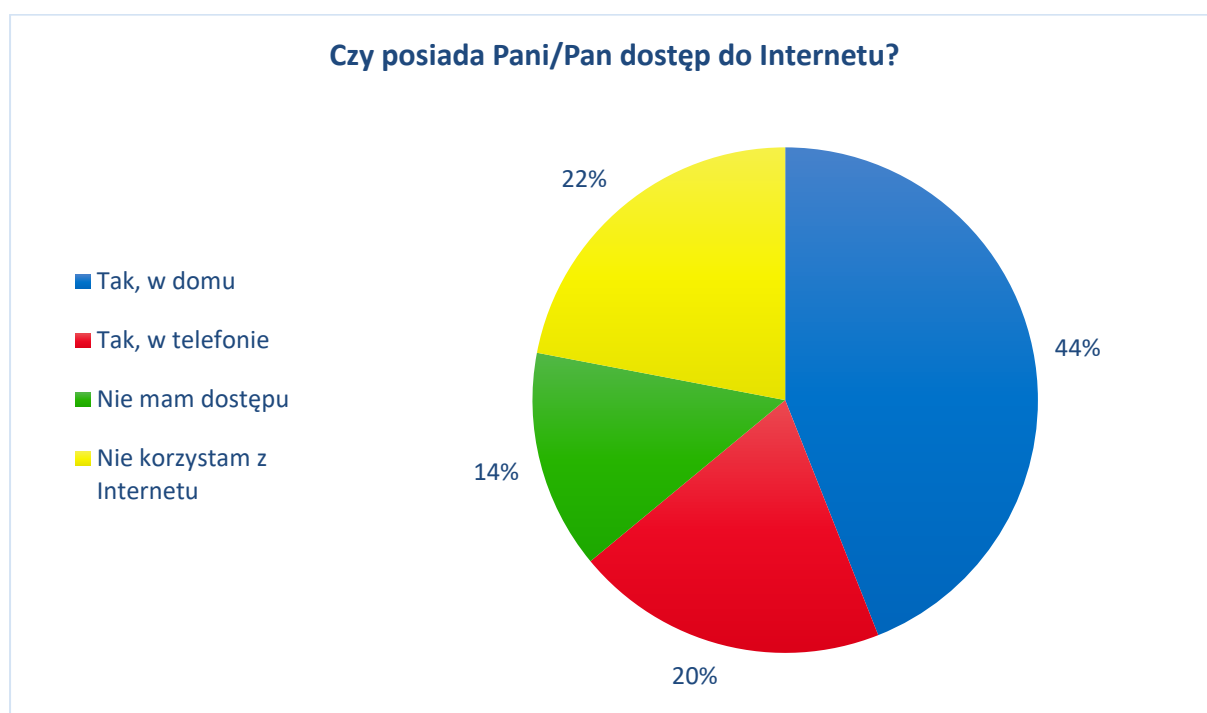
Największa grupa seniorów (40%) przyznała, że czasami odczuwa osamotnienie, 20%, że dzieje się tak często, 26% rzadko, 14% nigdy.

Wykres 27. Korzystania z zajęć lub spotkań dla seniorów

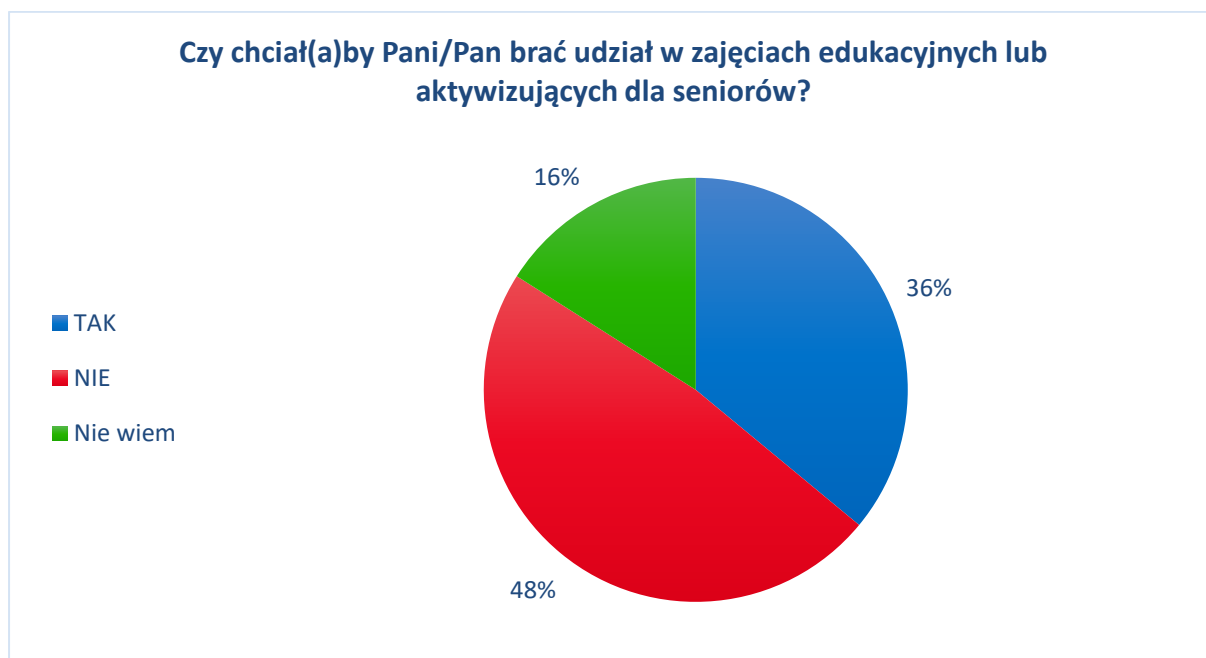
44% seniorów podała, że nigdy nie korzysta z zajęć lub spotkań dla seniorów, a 30%, że nie ale chciałaby. Pozostałe w sumie 26% korzysta z takich wydarzeń.

Wykres 28. Dostęp seniorów do Internetu

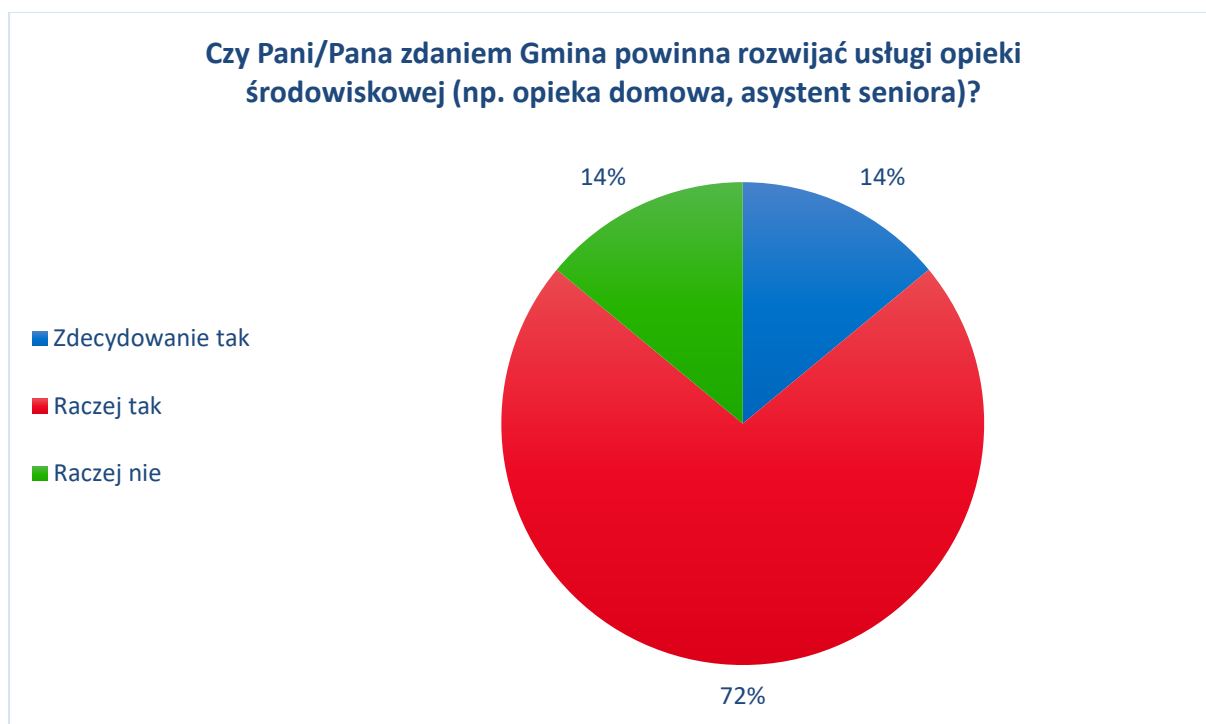
Blisko połowa (44%) deklaruje, że posiada dostęp do internetu w domu, a 20%, że w telefonie. Tylko 14% nie ma dostępu do sieci.

Wykres 29. Zainteresowanie seniorów zajęciami edukacyjnymi lub aktywizującymi

Blisko połowa (48%) seniorów nie jest zainteresowana zajęciami edukacyjnymi lub aktywizującymi, a 36% wyraża takie zainteresowanie.

Wykres 30. Konieczność rozwoju usługi opieki środowiskowej przez gminę

Seniorzy w zdecydowanej większości (łącznie 86%) wskazują na konieczność rozwoju usługi opieki środowiskowej przez Gminę Końskie

IV 4. Diagnoza potrzeb instytucji

Przeprowadzona diagnoza umożliwiła sformułowanie następujących potrzeb i zestawu zalecanych działań w zakresie prowadzenia polityki społecznej, realizacji celów ustawowych przez M-GOPS oraz deinstytucjonalizacji:

- Pomimo pozytywnych efektów dotychczasowych osiągnięć, zmieniająca się rzeczywistość społeczna, gospodarcza i demograficzna stawia przed samorządem nowe wyzwania. W szczególności zauważalne są rosące potrzeby w obszarach integracji społecznej, wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem, dostępności usług opiekuńczych oraz aktywizacji osób starszych. Kluczowe będzie również wzmacnianie mechanizmów partycypacji społecznej tak, aby mieszkańcy Gminy Końskie czuli się współodpowiedzialni za kształt lokalnej polityki społecznej.
- Istnieje konieczność zwiększenia nakładów finansowych na realizację ustawowych zadań w obszarze pomocy społecznej, jak również przeciwdziałanie występującym problemom społecznym.
- Z uwagi na wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i starzenie się społeczeństwa wzrasta liczba osób wymagających opieki i potrzeby pomocy w postaci usług opiekuńczych. Istnieje potrzeba zorganizowania w Gminie Końskie domu pomocy społecznej dla osób somatycznie chorych i z niepełnosprawnościami ruchowymi oraz rodzinnych domów pomocy.
- Konieczna jest rozbudowa infrastruktury okołopomocowej poprzez wsparcie codziennej pracy pracowników socjalnych o pomoc specjalistów (np. psycholog, terapeuta, socjoterapeuta).
- Zmieniający się stale stan prawny wymaga od kadry M-GOPS podnoszenia swoich kompetencji, a zatem należy zapewnić jej dostęp do szkoleń, kursów, webinarów, wizyt studyjnych oraz innych form wsparcia (w tym zapobiegających wypaleniu zawodowemu, jak np. superwizje).
- Należy utworzyć przynajmniej jedno mieszkanie wspomagane, treningowe.
- Z uwagi na zapotrzebowanie na świadczenie specjalistycznego poradnictwa i profilaktyki społecznej rekomenduje się dalsze zatrudnienie asystenta rodziny oraz rozwój infrastruktury okołopomocowej poprzez zatrudnienie specjalistów (np. psycholog, terapeuta), co wpłynie na poprawę funkcjonowania rodzin i sytuację dzieci w rodzinach oraz zahamuje tendencje wzrostowe umieszczania dzieci w placówkach i ponoszenia opłaty za nie.
- Trzeba zapewnić bezpłatny transport typu „door-to-door” dla osób, które z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność mają problemy z poruszaniem się, a mieszkają w znacznej odległości od ośrodka wsparcia, ośrodka zdrowia lub innej specjalistycznej placówki.
- Wskazane jest w kolejnych latach zapewnienie wsparcia rodziny w opiece i wychowaniu dzieci poprzez działalność ośrodków wsparcia, tj. utworzenie na terenie gminy świetlic profilaktyczno-wychowawczych, terapeutycznych.
- Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego typu świetlica profilaktyczno-wychowawcza, terapeutyczna dla dzieci

i młodzieży w celu wsparcia rodzin potrzebujących pomocy w procesie opieki i wychowania.

- Ze względu na niewystarczający dostęp do noclegowni, ogrzewalni i schronisk dla osób w kryzysie bezdomności konieczne jest zidentyfikowanie usług dla osób bezdomnych i zagrożonych tym kryzysem.

IV 5. Diagnoza potrzeb kręgów wsparcia

Diagnoza, której dokonano, daje podstawę do opracowania poniższych potrzeb i rekomendowanych działań w zakresie konstruowania polityki społecznej oraz deinstytucjonalizacji:

- Największa grupa badanych mieszkańców - ocenia, że dostępność usług społecznych w Gminie Końskie pozostaje na przeciętnym poziomie (41%). Niewiele mniej (36%) oceniło ją pozytywnie, a 12% źle. Pozostałe 11% nie ma zdania na ten temat.
- Badani mieszkańcy wyraźnie zasygnalizowali potrzebę: wsparcia zdrowia psychicznego (51% badanych), wsparcia osób z niepełnosprawnościami (52%) oraz opieki nad osobami starszymi (52%).
- Natomiast spośród różnych form wsparcia rodzin z dziećmi, badani mieszkańcy są najbardziej zainteresowani pomocą psychologiczną dla dzieci i rodziców (71%), rozwojem świetlic i placówek dziennych (60%) oraz warsztatami dla rodziców (48%).
- Największa część respondentów (46%) deklaruje, że jest zainteresowana udziałem w lokalnych działaniach. Niewiele mniej, bo 40% nie wie, a pozostałe 14% nie jest zainteresowana.
- Oprócz rozwoju różnych form wsparcia i usług społecznych, w Gminie istnieje potrzeba polepszenia jakości informowania mieszkańców o usługach. Zdaniem 40% badanych mieszkańców, lokalna populacja jest częściowo poinformowana w tym zakresie, a 38% uważa, że źle. Zdaniem ankietowanych są dwie najlepsze metody informowania mieszkańców o dostępnych usługach społecznych: plakaty i ulotki (73%) oraz media społecznościowe (73%). Połowa badanych wskazała na stronę internetową gminy i M-GOPS (50%).
- Przeważająca większość (81%) badanych mieszkańców wskazała, że w ich otoczeniu są osoby z niepełnosprawnościami. Zdaniem 68% badanych zdecydowanie istnieje potrzeba rozwoju usług środowiskowych dla osób z niepełnosprawnościami, w związku z tym władze lokalne powinny skierować swoje działania na likwidowanie barier w przestrzeni publicznej. Zdaniem 66% badanych brak podjazdów i wind utrudnia codzienne funkcjonowanie osobom z niepełnosprawnościami, a 46% wskazała na istniejące trudności w transporcie publicznym.
- Największa grupa badanych (46%) źle ocenia dostępność wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego w Gminie. Łącznie zdaniem 24% jest ona dobra lub bardzo dobra, a pozostałe 30% nie ma zdania. Ponad połowa respondentów uznała za najbardziej potrzebne formy wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego - bezpłatną psychoterapię (73%) i poradnictwo dla rodzin osób w kryzysie (60%).
- Lokalne środowisko seniorów jest w dużym stopniu samodzielne. Większość (66%) badanych seniorów przyznała, że nie ma trudności w wykonywaniu codziennych

czynności. Pozostałe 34% badanych jest odmiennego zdania. Co więcej, ponad połowa (56%) badanych seniorów przyznała, że czasami przydałaby im się pomoc w codziennym funkcjonowaniu, a 20%, że codziennie. Badani seniorzy wymagają wsparcia przynajmniej w ograniczonym zakresie.

- Zamieszkali na terenie gminy seniorzy, którzy potrzebują wsparcia w bieżących sprawach życia codziennego, mogą liczyć na członków swoich rodzin oraz sąsiadów. Trudności w zakresie zapewnienia takiej pomocy pojawiają się w sytuacji, gdy osoby starsze i niesamodzielne mieszkają same lub w znacznej odległości od członków rodziny i sąsiadów, bądź charakteryzują się postawą izolacji społecznej. Przeważająca część badanych seniorów (70%) przyznała, że sporadycznie otrzymuje wsparcie ze strony rodziny lub sąsiadów, a 18%, że regularnie. Taka postawa zdecydowanie wymaga wsparcia ze strony władz, gdyż stanowi ważny element polityki deinstytucjonalizacji.
- Największa grupa (40%) spośród badanych seniorów przyznała, że czasami odczuwa osamotnienie, a 20%, że dzieje się tak często. Pokazuje to, jak istotną rolę pełni utrzymywanie relacji społecznych oraz wzajemnego wsparcia. Zapewnienie funkcjonowania miejsc, w których seniorzy mogą budować nowe więzi i utrzymywać je ma istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania poznawczego. Konieczność wyjścia z domu wymaga zadbania o własny dobrostan (higienę, ubiór), a co za tym idzie wymusza zorganizowanie planu dnia. Utrzymywanie kondycji psychofizycznej, stymulowanie układu nerwowego poprzez interakcje znacząco wpływa na poprawę funkcjonowania. Spotkania w ramach Klubu Seniora pokazują, że dla wielu osób grupa ta staje się podstawowym zasobem, jeśli chodzi o kręgi społeczne. Największa grupa (44%) badanych seniorów podała, że nigdy nie korzysta z zajęć lub spotkań dla seniorów, a 30%, że nie, ale chciałyby. Pozostałe 26% korzysta z takich wydarzeń. Co więcej, blisko połowa (48%) seniorów nie jest zainteresowana zajęciami edukacyjnymi lub aktywizującymi, a 36% wyraża takie zainteresowanie.
- Badani seniorzy w zdecydowanej większości (łącznie 86%) wskazują na konieczność rozwoju usługi opieki środowiskowej przez Gminę.

V Analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych

V 1. Stopień obecnie realizowanych usług

W poszczególnych podrozdziałach opisano odrębnie działania realizowane przez M-GOPS w Końskich z myślą o wsparciu dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami, osób z zaburzeniami psychicznymi, rodzin z dziećmi oraz osób w kryzysie bezdomności.

V 1.1. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnością

V 1.1.1. Dom Dziennego Pobytu.

Na terenie Gminy Końskie wsparcie dla osób starszych realizowane jest m.in. poprzez działalność Domu Dziennego Pobytu przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich. Z jego oferty bezpłatnie korzystać mogą osoby w wieku emerytalnym oraz renciści o ograniczonej sprawności psychofizycznej. Placówka czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30–15.30 i dysponuje świetlicą, kącikiem komputerowym oraz

stołówką. Dom działa zgodnie z Regulaminem określonym w Zarządzeniu Nr 14/2017 Dyrektora M-GOPS w Końskich z dnia 18 kwietnia 2017 r.

Podstawowym celem Domu Dziennego Pobytu jest aktywizacja seniorów poprzez udział w różnorodnych zajęciach terapeutycznych, takich jak:

- zajęcia rekreacyjno-integracyjne (spacery, wycieczki, wieczorki taneczne, spotkania świąteczne, ogniska, grille, turnusy rehabilitacyjne),
- terapia zajęciowa rozwijająca sprawność manualną (m.in. prace plastyczne, szydełkowanie, haft, decoupage),
- silvoterapia, czyli terapia poprzez kontakt z naturą (letnie pobyty w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sielpi),
- muzykoterapia obejmująca śpiew, ćwiczenia rytmiczne i relaks przy muzyce,
- udział w małych formach teatralnych przygotowywanych z okazji świąt i uroczystości,
- choreoterapia, czyli terapia tańcem,
- kinezyterapia – ćwiczenia ruchowe, gimnastyka, nordic walking,
- biblioterapia, czyli terapia poprzez literaturę, inspirowane czytelnictwo,
- nauka praktycznych umiejętności, np. obsługi komputera, telefonu komórkowego czy korzystania z Internetu.

Udział w zajęciach jest dobrowolny i dostosowany do możliwości psychofizycznych oraz zainteresowań seniorów. Aktywność ta przynosi uczestnikom liczne korzyści – wzmacnia poczucie własnej wartości, daje satysfakcję, motywuje do działania, sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych, pomaga utrzymać kondycję fizyczną i psychiczną, a także umożliwia rozwijanie pasji i twórczych umiejętności.

Dom Dziennego Pobytu pełni również funkcję integracyjną i profilaktyczną – zapobiega marginalizacji seniorów i ogranicza konieczność ich instytucjonalizacji, wspierając pozostawanie w środowisku domowym. Realizuje to poprzez współpracę z lokalnymi instytucjami i organizacjami, m.in. placówkami kultury i oświaty, Komendą Powiatową Policji i Państwową Strażą Pożarną, Biblioteką Publiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Radą Seniorów oraz organizacjami pozarządowymi. Wspólnie organizowane są spotkania, koncerty, prelekcje, występy artystyczne czy pogadanki tematyczne.

Placówka aktywnie współpracuje również z dziećmi i młodzieżą z koneckich szkół i przedszkoli, a także z Placówką Wsparcia Dziennego – świetlica środowiskowa działającą przy M-GOPS w Końskich, co dodatkowo wzmacnia więzi międzypokoleniowe i sprzyja integracji społecznej.

Tab. 5. Liczba uczestników korzystających z Domu Dziennego Pobytu w latach 2023 - 2024

Płeć	2023	2024
Kobiety	45	53
Mężczyźni	8	7
Razem	53	60

Źródło: M-GOPS

Tab. 6. Podział podopiecznych DDP ze względu na posiadany stopień niepełnosprawności w latach 2023 – 2024.

Stopień niepełnosprawności	Liczba podopiecznych w 2023 r.	Liczba podopiecznych w 2024 r.
Znaczny stopień niepełnosprawności	20	21
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	24	28
Lekki stopień niepełnosprawności	3	3
Grupa inwalidzka	1	1
Razem	48	53

Źródło: M-GOPS

Z tabeli nr 5 wynika, że grono podopiecznych Domu Dziennego Pobytu w 2024 roku powiększyło się o 7 osób w stosunku do 2023 roku. Wśród podopiecznych przeważają kobiety.

Z tabeli nr 6 wynika, że w 2024 roku więcej o 5 osób jest podopiecznych posiadających orzeczonego stopień niepełnosprawności niż w roku 2023. Większość stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 roku na działalność DDP Gmina wydatkowała środki własne w wysokości 142.429,38 zł.

V 1.1.2 Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku „Aktywni” funkcjonuje od 7 września 2016 r. Jego misją jest wspieranie edukacji dorosłych oraz pobudzanie aktywności społecznej seniorów poprzez różnorodne formy rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego. W ramach działalności Uniwersytetu organizowane są m.in. kursy języków obcych, zajęcia komputerowe, aerobik, joga, a także zajęcia artystyczne – chór i teatr.

V 1.1.3. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i Program „Opieka 75+”.

Świadczenie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich usług opiekuńczych, w tym w formie pomocy sąsiedzkiej, a także usług realizowanych w ramach programów „Opieka 75+” i „Korpus Wsparcia Seniorów” oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, pozwala ograniczyć potrzebę korzystania z opieki instytucjonalnej w domach pomocy społecznej. Jednocześnie zmniejsza to koszty, jakie gmina ponosi w związku z umieszczaniem mieszkańców w placówkach zapewniających całodobową opiekę.

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi – zarówno świadczonymi w ramach zadań własnych gminy, jak i programów rządowych – ulegała wahaniom na przestrzeni lat. Jednak porównanie lat skrajnych pokazuje wzrost liczby świadczeniobiorców o 48,14%, co

potwierdza rosnące zapotrzebowanie na tego rodzaju pomoc i konieczność dalszego rozwijania oferty.

W latach 2017–2025 odnotowano również wzrost liczby osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w tym przypadku przyrost wyniósł 27,27%.

Tab. 7. Liczba osób, która skorzystała z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi na przełomie lat 2017-2024.

Lp.	ROK	Ilość świadczeniobiorców objętych usługami opiekuńczymi, usługami opiekuńczymi w formie pomocy sąsiedzkiej realizowanymi z zadań własnych Gminy oraz Programów: „Opieka 75+”, „Korpus Wsparcia Seniorów”	Ilość świadczeniobiorców objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi
1.	2017	81 osób	22 osoby
2.	2018	96 osób	25 osób
3.	2019	98 osób	23 osoby
4.	2020	93 osoby	27 osób
5.	2021	100 osób	28 osób
6.	2022	94 osoby	29 osób
7.	2023	98 osób	31 osób
8	2024	120 osób	31 osób
9.	2025	120 osób ⁷	28 osób*

Źródło: M-GOPS

**dane na dzień 31.08.2025 r.*

Ogólna liczba świadczeń – zrealizowanych godzin usług opiekuńczych w okresie od stycznia do końca grudnia 2024 r. wyniosła 30.912 godzin i 15 minut na kwotę 2.126.294,61 zł.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację usług opiekuńczych Gmina wydatkowała środki własne na kwotę 1.660.186,12 zł.

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich w 2024 roku realizował również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, które należą do zadań zleconych gminy, a środki na ten cel pochodzą z budżetu państwa.

⁷ W tym: 76 osób objętych usługami opiekuńczymi, 75 osób objętych Programem „Opieka 75+” i 30 osób objętych usługami opiekuńczymi w formie pomocy sąsiedzkiej realizowanymi w ramach Korpusu Wsparcia Seniorów.

Łączna liczba zrealizowanych świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r. wyniosła 2 495 godzin na kwotę zł. 214 260,15 zł.

Na koniec sierpnia 2025 r. na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych (z zadania zleconego) Gmina wydatkowała kwotę 135.928,92 zł.

Od 2024 r. M-GOPS w Końskich realizuje kolejne edycje Programu Opieka 75+, finansowanego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym celem programu jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, dla osób w wieku 75 lat i starszych – zarówno samotnych i samotnie gospodarujących, jak i tych pozostających w rodzinie.

Program stanowi istotny element polityki społecznej państwa w zakresie wspierania seniorów. Zakłada on zapewnienie osobom w wieku 75+ pomocy dostosowanej do ich potrzeb i możliwości wynikających z wieku oraz stanu zdrowia. Ważnym aspektem jest również poprawa jakości życia tej grupy mieszkańców poprzez umożliwienie im korzystania z usług opiekuńczych na odpowiednim poziomie.

Adresatami programu są gminy do 60 tysięcy mieszkańców, a pozyskane środki mogą być przeznaczone na:

- 1) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu „Opieka 75+” i będą kontynuowane w roku 2025,
- 2) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2024 te usługi nie były świadczone (osoby nowe),
- 3) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W 2024 r. w ramach Rządowego Programu” Opieka 75+” zostało zrealizowanych 1.700 godzin usług opiekuńczych na kwotę 56.576,00 zł. Ogólna liczba świadczeń usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” wyniosła 1.848 godzin. Całkowity koszt realizacji usług opiekuńczych w ramach ww. Programu wyniósł 77.000,00 zł. Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację usług opiekuńczych w ramach Programu „Opieka 75+” Gmina wydatkowała kwotę 27.542,49 zł.

Usługi opiekuńcze dla osób powyżej 75 roku życia są odpłatne. Zasady ich przyznawania, wysokość opłat, możliwości zwolnień oraz tryb świadczenia usług, w tym usług sąsiedzkich, reguluje uchwała Nr XII/91/2025 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 20 marca 2025 r.

Realizacja Programu „Opieka 75+” w Gminie Końskie przyczyniła się do zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych, zwłaszcza samotnych i wymagających wsparcia ze względu na stan zdrowia. Program umożliwia seniorom dłuższe funkcjonowanie w naturalnym środowisku domowym, co ogranicza konieczność korzystania z opieki instytucjonalnej i jednocześnie poprawia jakość ich życia. Zauważalne jest rosnące zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi, co wskazuje na potrzebę dalszego rozwijania i wzmocnienia oferty opiekuńczej.

V 1.1.4 Finansowanie pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej.

Jedną z form pomocy osobom w tym osobom starszym, wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącym samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych jest skierowanie do domu pomocy społecznej. Jest to instytucjonalna całodobowa opieka, która jednak powinna być rozpatrywana jako rozwiązanie ostateczne. W tym przypadku pracownik socjalny co pół roku przeprowadza aktualizację wywiadu alimentacyjnego u osób zobowiązanych do alimentacji oraz osób umieszczonych w DPS, aby na bieżąco kontrolować czy potrzeba umieszczenia w domu pomocy społecznej jest nadal aktualna, czy rodzina angażuje się w pomoc finansową osobie umieszczonej w DPS.

W 2025 roku 82 osoby⁸ z terenu Miasta i Gminy Końskie przebywają w następujących domach pomocy społecznej:

- 1) DPS „Cichy Zakątek” w Końskich dla osób przewlekle psychicznie chorych - 31 osób,
- 2) DPS „Relax” w Brodach dla osób niepełnosprawnych fizycznie –1 osoba,
- 3) DPS w Niemojowicach dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych – 9 osób,
- 4) DPS w Ostrowcu Świętokrzyskim ul. Grabowiecka dla osób przewlekle somatycznie chorych – 5 osoby,
- 5) DPS w Ostrowcu Świętokrzyskim ul. Os. Słoneczne dla osób przewlekle psychicznie chorych – 2 osoby,
- 6) DPS w Poraju dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 1 osoba,
- 7) DPS „Etoła” w Rudzie Pilczyckiej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn) – 4 osoby,
- 8) DPS we Włoszczowie dla osób przewlekle chorych ze schorzeniami układu nerwowego – 1 osoba,
- 9) DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie w Łopienniu – 1 osoba
- 10) DPS „Nowela” w Gałkach dla osób przewlekle psychicznie chorych – 22 osoby,
- 11) DPS w Zgórsku dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie - 1 osoba,
- 12) DPS w Drzewicy dla osób w podeszłym wieku – 3 osoby,
- 13) DPS „Centrum Seniora” Skarżysko-Kamienna dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych – 1 osoba,

Wszystkie te osoby zostały skierowane przez tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej.

Łączny koszt utrzymania w DPS 76 osób w 2024 r. wyniósł 4.307.072,25 zł z czego koszt gminy – 3.176.450,68 zł, koszt mieszkańców (do 70% uposażenia) – 1.130.621,57 zł (dla porównania w 2023 r. koszt utrzymania 70 osób, który pokryła gmina wyniósł 2.631.148,15 zł).

W 2024 r. kwota odzyskana od osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, zgodnie z art. 61 ust. 2 (w tym alimentacja) – 72.053,68 zł (dla porównania w 2023 r. kwota odzyskana wynosiła 58.690,31 zł).

⁸ Dane na dzień 31.08.2025 r.

Miesięczne stawki za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2025 r. wahają się od 5 647,89 zł do 7 213,26 zł.

Łączny koszt utrzymania w DPS 82 osób w 2025 r. wyniósł 3 237 238,25 zł z czego koszt gminy – 2 365 270,53 zł, koszt mieszkańców (do 70% uposażenia) – 803 776,38

W 2025 r. kwota odzyskana od osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, zgodnie z art. 61 ust. 2 (w tym alimentacja) – 43 109,41 zł. (dane dzień 31.08.2025).

Tab. 8. Analiza porównawcza realizacji formy pomocy poprzez skierowanie do domu pomocy społecznej w latach 2023– 2025

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	2025*
1	Liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej	13	19	15
2	Liczba osób przebywających w DPS, którym Gmina partycypuje w kosztach utrzymania	70	76	82
3	Kwota wnoszona przez Gminę Końskie za pobyt mieszkańców w dps	2.631.148,15 zł	3.176.450,68 zł	2 365 270,53 zł

Źródło: M-GOPS

**dane dzień 31.08.2025.*

W latach 2023–2025 liczba mieszkańców umieszczonych w DPS, za których pobyt Gmina Końskie ponosi koszty wzrosła o 17,14%. Jednocześnie znacząco zwiększyły się wydatki Gminy na ten cel, co wynika zarówno z rosnących kosztów utrzymania w DPS, jak i dużego zapotrzebowania na tę formę wsparcia wśród lokalnej społeczności. Sytuacja ta jest konsekwencją starzenia się mieszkańców oraz ograniczonych możliwości opieki rodzinnej – w szczególności w przypadku osób starszych i niepełnosprawnych, których bliscy przebywają poza granicami kraju lub nie są w stanie sprawować nad nimi opieki.

V 1.1.5. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”.

M-GOPS w Końskich od 1 kwietnia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. realizuje Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025. Program jest wdrażany z myślą o osobach w wieku powyżej 60 r.ż., które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Program jest realizowany w ramach dwóch modułów, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 9. Realizacja Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025

	MODUŁ I	MODUŁ II
Zakres modułu	Celem realizacji Modułu I jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie	Celem realizacji Modułu II jest wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych

		usług sąsiedzkich seniorom-mieszkańcom Miasta i Gminy Końskie w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmują swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem	poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. W ramach Modułu II Gmina Końskie uzyskała wsparcie finansowe na dofinansowanie zakupu, jak również kosztów użytkowania tzw. opasek bezpieczeństwa
Liczba osób objętych Programem		30	27 opasek
Koszt	Dofinansowanie z budżetu państwa	219.173,00 zł	35.811,00 zł
	Wkład własny	54.794,00 zł	8.952,00 zł
	Całkowita wartość zadania	273.967,00 zł	44.763,00 zł
Regulacja na poziomie gminy		Usługi sąsiedzkie są odpłatne. Szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i ich zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług reguluje uchwała Nr XII/91/2025 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków	W związku z realizacją przez Gminę Końskie Modułu II Rada Miejska w Końskich podjęła uchwałę Nr XII/92/2025 z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – Moduł II.

	<p>przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania oraz przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru, zakresu i sposobu rozliczania wykonywania tych usług oraz rozszerzonego katalogu osób, dla których usługi sąsiedzkie będą miały charakter uzupełniający.</p>	
--	--	--

Źródło: M-GOPS

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację usług sąsiedzkich w ramach Modułu I Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” Gmina wydatkowała kwotę 98.422,92 zł, natomiast w ramach Modułu II – kwotę 24.705,00 zł.

V 1.1.6. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

Od 2023 r. M-GOPS w Końskich realizuje Program „**Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością**” dla jednostek samorządu terytorialnego finansowany z Funduszu Solidarnościowego. Program zapewnia osobom z niepełnosprawnościami wsparcie asystenckie w codziennym funkcjonowaniu oraz aktywnym udziale w życiu społecznym. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są osoby zamieszkujące na terenie Gminy Końskie, w tym:

- o dzieci od ukończenia 2 roku życia do 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

- o osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:
 - a. o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b. o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - c. traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

Liczba osób z niepełnosprawnością objęta usługami w ramach Programu wzrosła w latach 2023-2025 blisko pięciokrotnie (o 480%), a całkowita wartość inwestycji z Funduszu Solidarnościowego blisko trzynastokrotnie (1246%).

Tab. 10. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” w l. 2023-2025 w Gminie Końskie

	2023	2024	2025
Dofinansowanie	80 225,04 zł	300 498,12 zł	1 079 721, 00 zł
Całkowita wartość inwestycji	80 225,04 zł	300 498,12 zł	1 079 721, 00 zł
Liczba osób objętych Programem	10	29	58

Źródło: M-GOPS

Celem Programu jest zwiększenie dostępności usług asystencji osobistej, wspierających osoby z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu i życiu społecznym. Rozwój tej formy wsparcia przyczynił się do poprawy samodzielności, aktywności oraz integracji osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym. Ważnym aspektem jest fakt iż usługi w ramach asystentury są dla adresatów bezpłatne.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację Programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” Gmina wydatkowała środki dotacyjne pochodzące z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 628.615,64 zł.

V 1.1.7. Realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa”

Od 2023 r. M-GOPS w Końskich realizuje Program „Opieka wytchnieniowa” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. W latach 2023–2024 był on wdrażany w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, natomiast w 2025 r. realizowany jest w edycji przygotowanej dla jednostek samorządu terytorialnego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi od ukończenia 2-go roku życia do ukończenia 16-go roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
- 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji

zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Całkowita wartość środków przeznaczonych na realizację Programu „Opieka Wytchnieniowa” na przestrzeni lat 2024- 2025 wzrosła o 36,05%, a liczba osób objętych Programem wzrosła o 46,15%.

Ważnym aspektem jest fakt, iż usługi w ramach opieki wytchnieniowej są dla adresatów i uczestników programu bezpłatne.

Tab. 11. Realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa” w gminie Końskie w l. 2023-2025

	2023	2024	2025*
Dofinansowanie	61 200,00 zł.	179 928,00 zł.	244 800,00 zł.
Całkowita wartość	61 200,00 zł.	179 928,00 zł.	244 800,00 zł.
Liczba osób objętych Programem	13	26	38

Źródło: M-GOPS

**Dane na 31.08.2025 r.*

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację Programu „Opieka Wytchnieniowa” Gmina wydatkowała środki dotacyjne pochodzące z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 137.054,29 zł.

V 1.2. Rodzina

V 1.2.1. Realizacja działań z zakresu pomocy społecznej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia.

W 2024 roku zgodnie z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pracownicy socjalni diagnozowali i monitorowali sytuacje rodzin celem zapobiegania zjawiskom ubóstwa i niezaradności.

W sytuacji, gdy pracownik socjalny stwierdzał, że dana rodzina ma trudności w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, kierował wniosek do dyrektora M-GOPS o objęcie jej wsparciem asystenta rodziny. Podczas każdego pierwszego wywiadu środowiskowego przeprowadzanego w rodzinie wychowującej dziecko lub dzieci, pracownik socjalny wypełniał „Listę ryzyka” – załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 13/2015 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich z dnia 5 maja 2015 r. Dokument ten stanowił narzędzie do identyfikacji rodzin z dziećmi – zarówno korzystających z pomocy społecznej, jak i jej nieobjętych – które borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Dzięki temu możliwe było szczegółowe rozpoznanie sytuacji i podjęcie adekwatnych działań wspierających.

Podczas diagnozy sytuacji rodzinnej pracownik socjalny brał pod uwagę różne obszary życia, takie jak warunki materialne, mieszkaniowe czy bytowe, a następnie dobierał

odpowiednie formy wsparcia. Najczęściej były to świadczenia finansowe w postaci zasiłków: celowych, w tym przeznaczonych na zakup żywności lub posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłków okresowych, a także dofinansowanie posiłków dla dzieci uczęszczających do placówek oświatowych.

Poniższa tabela obrazuje główne przyczyny przyznania pomocy społecznej w latach 2022-2024. Najczęściej występującymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej są:

- **długotrwała lub ciężka choroba** - z widoczną tendencją rosnącą – wzrost o 15% w liczbie rodzin i o 9% w liczbie osób w rodzinach, a także
- **niepełnosprawność** - również z utrzymującą się tendencją wzrostową – wzrost o 6% w liczbie rodzin i o 3% w liczbie osób w rodzinach.

Powyższe wynika głównie z trendu starzejącego się społeczeństwa.

W obrębie pozostałych przyczyn rysuje się natomiast tendencja malejąca (tj. w przypadku ubóstwa i bezrobocia).

Tab. 12. Główne przyczyny przyznania pomocy społecznej w latach 2022-2024.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ubóstwo	364	344	304	550	492	404
bezrobocie	355	345	293	768	744	586
niepełnosprawność	429	439	453	652	666	669
długotrwała lub ciężka choroba	456	487	524	733	752	796

Źródło: M-GOPS

V 1.2.2. Świadczenie pomocy rodzinom niezaradnym, dysfunkcyjnym w formie asystenta rodziny.

Wspieranie rodziny przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jest prowadzone na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnione jest wsparcie asystenta rodziny, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny; rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;

- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny, za jej zgodą i aktywnym udziałem prowadzone jest w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;

Praca z rodziną prowadzona jest również wtedy, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza jej środowiskiem. W sytuacji, gdy ośrodek pomocy społecznej uzyska informację o rodzinie mającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Na podstawie przeprowadzonego wywiadu pracownik dokonuje analizy sytuacji rodziny i wypełnia listę ryzyka. Jeśli wyniki analizy wskazują na potrzebę przydzielenia wsparcia, pracownik kieruje wniosek do dyrektora ośrodka pomocy społecznej o wyznaczenie asystenta rodziny. Po akceptacji wniosku dyrektor przydziela rodzinie asystenta, który prowadzi z nią systematyczną pracę w miejscu zamieszkania lub w innym ustalonym przez rodzinę.

Zadaniem asystenta jest wspieranie rodzin dysfunkcyjnych wychowujących małoletnie dzieci w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych i bytowych. Obejmuje to m.in. pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu budżetu, realizacji obowiązków rodzicielskich oraz organizacji codziennego życia.

Najważniejszym celem pracy asystenta rodziny jest zapobieganie sytuacjom prowadzącym do rozdzielenia dziecka z rodziną oraz stworzenie warunków do powrotu dziecka przebywającego w systemie pieczy zastępczej.

Jeżeli sytuacja rodziny wymaga wsparcia z perspektywy ochrony dziecka, do współpracy z asystentem rodziny zobowiązać rodzinę może Sąd wydając stosowne postanowienie. Wówczas Ośrodek Pomocy Społecznej wyznacza asystenta i wdraża plan pracy z rodziną.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci z podziałem na płeć, które zostały objęte wsparciem asystenta rodziny, a także ich rodzin w latach 2022-2024.

Tab. 13. Liczba dzieci z podziałem na płeć, które zostały objęte wsparciem asystenta rodziny a także ich rodzin w l. 2022-2024

Rodzaj objętych wsparciem	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Chłopcy	32	53	38
Dziewczynki	35	51	35
Łącznie dzieci	67	104	73
Rodziny	34	46	36

Źródło: M-GOPS

Z zestawienia danych wynika, że liczba dzieci oraz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wykazuje znaczące wahania. Po skokowym wzroście w 2023 r. już w roku następnym

wskaźnik ten zauważalnie zmalał, ale nadal znajdował się powyżej poziomu wyjściowego. Zatem, biorąc pod uwagę tylko dane za lata końcowe liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny wzrosła o 9%, a liczba rodzin o 6%.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na zadania wykonywane przez asystentów rodziny Gmina wydatkowała środki własne w kwocie 196.926,40 zł.

V 1.2.3. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w 2023 r. i 2024 r., których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie - wzrosła o 6,25%.

Tab. 14. Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w 2023 r. i 2024r., których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie

Typy rodzin	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2023r.	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2024r.
Spokrewniona	36	38
Zawodowa	0	0
Niezawodowa	12	13
Rodzinny dom dziecka	0	0
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0
Niezawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0
Razem	48	51

Źródło: M-GOPS

Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2023 r. i 2024 r. , których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie zmalała o 5,26%, ale nadal pozostaje na bardzo wysokim poziomie.

Tab. 15. Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2023 r. i 2024r. , których pobyt współfinansowany był przy udziale Gminy Końskie

Typ placówki	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2023 r.	Średnia miesięczna liczba dzieci przebywających w 2024 r.
Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie	5	5
Placówka Rodzinna w Brodach	4	4
Placówka Rodzinna w Kawęczynie	6	7
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „ Dom Pod Modrzewiem” w Białymstoku	2	0
Placówka Interwencyjna „Gniazdo” w Głubczycach	2	2
Ogółem	19	18

Źródło: M-GOPS

Tab. 16. Wydatki poniesione przez Gminę Końskie z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2024 r.

10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy	30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka w pieczy	50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy	Ogółem
31846,42zł	91.721,91	673.484,57zł	797.052,90 zł

Źródło: M-GOPS

W roku 2024r. Gmina partycypowała w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 797.052,90 zł dla średniomiesięcznie 69 dzieci.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na realizację pobytu dzieci w pieczy zastępczej Gmina wydatkowała środki własne w kwocie 644.035,66 zł.

V 1.2.4. Świadczenie „Za życiem”

Jednorazowe świadczenie „Za życiem” w wysokości 4000 zł przysługuje w przypadku urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. O przyznanie tego wsparcia mogą ubiegać się:

matka lub ojciec dziecka, jego opiekun prawny bądź faktyczny – zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Warunkiem uzyskania świadczenia jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego istnienie ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia lub choroby zagrażającej życiu, które powstały w okresie prenatalnym lub podczas porodu. Dokument taki może wystawić wyłącznie lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, posiadający odpowiednie kwalifikacje – specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w zakresie położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej bądź chirurgii dziecięcej.

Dodatkowo, aby rodzice biologiczni mogli otrzymać świadczenie, konieczne jest, aby matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży aż do porodu. Fakt ten musi być potwierdzony stosownym zaświadczeniem wystawionym przez lekarza lub położną.

Świadczenie w wysokości 4000 zł przyznawane jest niezależnie od wysokości dochodów rodziny. Świadczenie to pełni ważną funkcję osłonową i wspierającą rodziny znajdujące się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. Zapewnia natychmiastową pomoc finansową, niezależną od dochodów, jednocześnie podkreślając znaczenie systematycznej opieki medycznej w czasie ciąży oraz profesjonalnej diagnozy lekarskiej. Dzięki temu stanowi istotny element polityki prorodzinnej państwa, wzmacniający bezpieczeństwo i wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci wymagające szczególnej troski.

Tab. 17. Dane dotyczące realizacji świadczeń rodzinnych w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota zrealizowana	Ilość zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, pomniejszone o zwrot kwot odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z lat bieżących	1.557.926,80 zł	14 649
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	4.950.506,23 zł	22 935
3.	Świadczenie pielęgnacyjne w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.	12.668.686,66 zł	4 289
4.	Świadczenie pielęgnacyjne w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2024 r.	1.280.132,80 zł	383
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	7.440,00 zł	12
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	62.000,00 zł	62
7.	Świadczenie rodzicielskie	363.539,74 zł	399
8.	Świadczenie „Za życiem”	16.000,00 zł	4
Razem		20.906.232,23 zł	42 733

Źródło: M-GOPS

Łącznie w 2024r. M-GOPS wypłacił 42 733 świadczeń rodzinnych, w tym 4 świadczenia „Za życiem”.

V 1.2.5. Rodzina wspierająca

Aby wspierać rodziny mające trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mogą one zostać objęte pomocą tzw. rodziny wspierającej. Taka rodzina, działając we współpracy z asystentem rodziny, udziela wsparcia w zakresie:

- opieki i wychowania dzieci,
- prowadzenia gospodarstwa domowego,
- kształtowania i pełnienia podstawowych ról społecznych.

Funkcję rodziny wspierającej mogą pełnić osoby z najbliższego otoczenia dziecka. Jej ustanowienie następuje decyzją wójta lub burmistrza właściwego dla miejsca zamieszkania rodziny wspierającej, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora ośrodka pomocy społecznej i przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą zawierana jest umowa, w której określa się zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

W latach 2024–2025 asystenci rodziny nie współpracowali z żadną rodziną wspierającą. Wynikało to z braku kandydatów w otoczeniu rodzin objętych wsparciem, którzy mogliby podjąć się tej roli.

V 1.2.6. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistyczno – opiekuńczej – świetlica środowiskowa.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, szczególnie te zmagające się z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wymagają wsparcia w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci, pokonywania problemów szkolnych czy radzenia sobie z zaburzeniami zachowania. Dlatego istotne znaczenie ma funkcjonowanie oraz dalszy rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą. Placówki wsparcia dziennego mogą działać w formie: opiekuńczej, specjalistyczno-opiekuńczej lub podwórkowej (świetlice).

W strukturze Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich działa Placówka Wsparcia Dziennego w formie specjalistyczno-opiekuńczej – świetlica środowiskowa, do której uczęszcza 60 wychowanków. Są to dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, obciążonych problemem alkoholowym lub narkotykowym, uczniowie szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Końskie. Ze względu na potrzeby lokalnej społeczności, placówka dysponuje również 10 miejscami interwencyjnymi przeznaczonymi dla dzieci w wieku od 3 do 14 lat, które znalazły się w nagłej sytuacji kryzysowej i wymagają natychmiastowej opieki.

Do placówki dzieci kierowane są na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych, a także szkół, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów sądowych bądź na podstawie postanowienia sądu. Świetlica czynna jest codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–18.00 (z wyłączeniem dni wolnych

od pracy), natomiast w czasie ferii zimowych i letnich w godzinach 7.30–16.30. Każde dziecko ma zapewniony bezpłatny posiłek w formie suchego prowiantu i napoju.

Wychowawcy pozostają w stałym kontakcie z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny M-GOPS w Końskich, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi oraz funkcjonariuszami KPP w Końskich. Współpracują także z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

W placówce zatrudnionych jest pięciu wykwalifikowanych wychowawców na pełnych etatach, spełniających wymogi art. 26 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W latach 2024–2025 wychowawcy realizowali szeroki zakres zajęć programowych, m.in. warsztaty socjoterapeutyczne, psychoedukacyjne, autorskie warsztaty profilaktyczno-wychowawcze, logopedyczne i ogólnorozwojowe (plastyczno-techniczne, manualne, muzyczne, sportowe, komputerowe, teatralne). Organizowano także zajęcia związane z tradycjami, takie jak spotkania wielkanocne i wigilijne. W ramach codziennej działalności prowadzono pomoc w odrabianiu lekcji, wyrównywaniu braków edukacyjnych, rozwijaniu zainteresowań i konstruktywnym spędzaniu wolnego czasu.

Dla dzieci z problemami w funkcjonowaniu społecznym, w szczególności posiadających opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, prowadzone były specjalistyczne zajęcia edukacyjno-sensoryczne oraz trening umiejętności społecznych (TUS) oparty na terapii poznawczo-behawioralnej. Dodatkowo w czasie ferii zimowych i letnich organizowano dwudniowe biwaki integracyjno-rekreacyjne.

Placówka finansowana jest ze środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Końskich.

Łączny koszt utrzymania placówki wsparcia dziennego w 2024 r. wyniósł: 668.434,69 zł

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na funkcjonowanie PWD Gmina wydatkowała środki w kwocie 363.766,25 zł.

V 1.2.7. Realizacja programu wspierania rodzin wielodzietnych w formie Karty Dużej Rodziny.

Od 1 stycznia 2016 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich realizuje:

- uchwałę Nr XVII/156/2015 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Końskie gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2016 r., poz. 208 ze zmianami);
- Zarządzenie Nr 42/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Końskie z dnia 20 lutego 2019r. w sprawie wprowadzenia wytycznych w zakresie realizacji na terenie Gminy Końskie gminnego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny.

Koordynatorem Programu na terenie Gminy Końskie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich. Uprawnionymi do korzystania z Programu są rodziny

wielodzietne zamieszkałe w gminie, tj. rodziny, w których rodzic (rodzice) w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci posiadających Kartę Dużej Rodziny. Z ulg przewidzianych w Programie może korzystać zarówno cała rodzina, jak i poszczególni jej członkowie indywidualnie.

Dokumentem potwierdzającym prawo do korzystania z Programu jest Karta Dużej Rodziny wydawana nieodpłatnie każdemu członkowi rodziny wielodzietnej. Celem Programu jest promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, wzmacnianie jej roli w lokalnej społeczności oraz udzielanie realnego wsparcia takim rodzinom.

Poza programem gminnym mieszkańcy Końskich mogą korzystać również z ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny przyznawanej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2014 r. uchylającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Zgodnie ze wskazanymi aktami normatywnymi prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na wiek.

Tab. 18. Zestawienie kosztów realizacji Gminnego Programu wspierania rodzin wielodzietnych KDR w 2024 roku.

Lp.	Forma pomocy	Koszt realizacji
1.	50% zniżki w opłacie za nauczanie, wychowanie i opiekę w przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć 5 godzin dziennie	9 641,09 zł
2.	korzystanie z obiektów sportowych i rekreacyjnych Gminy Końskie z zastosowaniem 50% zniżki	15 888,51 zł
3.	20% zniżki w opłatach wnoszonych za pobór wody i odbiór ścieków z nieruchomości stanowiącej miejsce zamieszkania rodziny (ulga dotyczy tylko jednej nieruchomości)	39 660,22 zł (w tym Mieszkaniowy Zasób Gminy w kwocie 741,15 zł)
4.	dopłata do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 2 zł na każde dziecko	8 742,00 zł (w tym Mieszkaniowy Zasób Gminy w kwocie 262,00 zł)
5.	korzystanie z odpłatnych zajęć i imprez organizowanych przez Koneckie Centrum Kultury z zastosowaniem 50% zniżki	5 676,50 zł

Źródło: M-GOPS

Łącznie ze zniżek oferowanych przez Gminę w 2024 r. skorzystało 220 rodzin.

Na realizację gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny w 2024 roku wydano kwotę - 79 608,32 zł.

Dla porównania – stan na dzień 31 sierpnia 2025 r. na realizację gminnego Programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny wydatkowano kwotę 60.664,43 zł.

V 1.2.8. Przeciwdziałania przemocy domowej

Gmina Końskie podejmuje szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez pracę Zespołu Interdyscyplinarnego powoływanego przez Burmistrza. Zespół ten tworzą przedstawiciele różnych instytucji, którzy łączą swoje kompetencje i zasoby, aby skutecznie pomagać osobom doświadczającym przemocy oraz podejmować działania ograniczające to zjawisko na terenie gminy.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia wystąpienia przemocy domowej Zespół realizuje procedurę „Niebieskie Karty”. Jej głównym założeniem jest interdyscyplinarne podejście do problemu, które zakłada, że przemoc domowa nie jest wyłącznie kwestią prawnokarną, lecz również problemem społecznym, psychologicznym i zdrowotnym, wymagającym współpracy wielu służb i specjalistów.

W 2024 r. Gmina Końskie otrzymała dofinansowanie w wysokości 90 000 zł na realizację projektu „**Zielone Światło**”, w ramach Programu Ochronowego „*Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*” współfinansowanego ze środków Ministra do Spraw Równości. Projekt opracowany przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Końskich został pozytywnie oceniony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które przyznało dotację celową w wysokości 90 000 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 112 775 zł.

W ramach projektu, od czerwca 2024 r., w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Końskich uruchomiono **Punkt Poradnictwa Specjalistycznego**. Dyżury w punkcie pełnią eksperci różnych dziedzin: radca prawny, specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy domowej, psychologowie, terapeuta rodzinny oraz mediator. Dzięki temu osoby i rodziny zagrożone lub uwięzione w przemoc mogą korzystać z kompleksowego i profesjonalnego wsparcia.

V 1.3. Schronienie dla osób w kryzysie bezdomności

Jednym ze świadczeń niepieniężnych jest udzielanie pomocy osobom w kryzysie bezdomności. W 2024 r. 20 osób bezdomnych z terenu miasta i gminy Końskie otrzymało pomoc w formie schronienia, w tym: 1 osoba skorzystała z pobytu w noclegowni, 10 osób zostało skierowanych do schroniska z usługami opiekuńczymi, pozostałe 11 osób znalazło schronienie w schronisku dla osób bezdomnych. Gmina Końskie w 2024 r. wydatkowała na powyższy cel kwotę 237.838,59 zł.

Schronisko z usługami opiekuńczymi to alternatywa dla kierowania do domów pomocy społecznej. Osoby bezdomne, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a jednocześnie nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki mogą zostać skierowane do w/w placówki, której koszty pobytu są znacznie niższe niż koszty w domach pomocy społecznej.

Placówki udzielające tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych, przebywających na terenie miasta i gminy Końskie w 2024 r. (wg. podpisanych umów, zgodnie z ustawą PZP):

- 1 Schronisko dla osób bezdomnych w Stąporkowie, ul. Niekłańska 12, prowadzone przez Akademię Innowacji Społecznych, Bieganów 72A, 96-316 Międzyborów 13. Koszt pobytu 1 osoby = 43 zł za osobodzień.
- 2 Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nizinach 66A, 28-142 Tuczępy, prowadzone przez Akademię Innowacji Społecznych, Bieganów 72A, 96-316 Międzyborów 13. Koszt pobytu 1 osoby = 93 zł za osobodzień.
- 3 Noclegownia dla osób bezdomnych w Domu Miłosierdzia w Skarżysku Kamiennej, prowadzona przez Bractwo Matki Bożej Miłosierdzia, ul. Wileńska 34, 26-110 Skarżysko-Kamienna. Koszt pobytu 1 osoby = 200 zł za miesiąc.

W 2025 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem Akademia Innowacji Społecznych (z s. w: Bieganów 72A 96-316 Międzyborów). Na rok 2025 M-GOPS podpisał z Akademią Innowacji Społecznych umowę na udzielenie:

- tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych przebywających w Akademii Innowacji Społecznych w Stąporkowie (ul. Niekłańska 12, 26-220 Stąporków)

Liczba osób przebywających w schronisku w 2025 roku:

- Styczeń - 6 osób,
- Luty - 11 osób
- Marzec - 10 osób
- Kwiecień - 8 osób
- Maj - 7 osób
- Czerwiec - 7 osób
- Lipiec - 5 osób

oraz

- tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi przebywających w Akademii Innowacji Społecznych – schronisko dla Osób Bezdomnych z Usługi Opiekuńczymi w Nizinach (Niziny 66A, 28-142 Tuczępy).

Liczba osób przebywających w schronisku w 2025 roku:

- Styczeń - 7 osób,
- Luty - 7 osób
- Marzec - 6 osób
- Kwiecień - 6 osób
- Maj - 5 osób
- Czerwiec - 3 osób
- Lipiec - 3 osób.

Na koniec miesiąca sierpnia 2025 r. na pokrycie kosztów związanych z udzieleniem schronienia dla mieszkańców naszej Gminy pozostających w kryzysie bezdomności wydatkowano środki finansowe (własne i z funduszu alkoholowego) w łącznej kwocie 175.286,00 zł.

V 2. Potrzeby kadrowe

- Konieczne jest zatrudnienie dodatkowych pracowników M-GOPS, z uwagi na zwiększającą się liczbę zadań realizowanych przez tut. Ośrodek oraz ofertę realizowanych usług społecznych (np. do obsługi i koordynacji programów, w których M-GOPS bierze udział, pozyskiwania środków zewnętrznych, świadczenia profesjonalnej pomocy i wsparcia mieszkańcom gminy).
- Szkolenia z zakresu superwizji pracy socjalnej.
- Szkolenia kompetencyjne z rozwoju usług społecznych i procesu deinstytucjonalizacji.
- Szkolenia dla kadr organizujących usługi społeczne z zakresu zmian prawnych w obszarze wspierania rodziny i deinstytucjonalizacji usług społecznych.

V 3. Analiza potrzeb oraz kluczowe wnioski z diagnozy

Analiza potrzeb dotyczyła osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym: osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w rodzinie, rodzin z dziećmi, dzieci przebywających w pieczy zastępczej, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie psychicznym i ich rodzin, osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych bezdomnością, jak również potrzeb jednostek samorządu terytorialnego, na których terenie, będą wdrażane rozwiązania: m.in. możliwości finansowe, lokalowe, kadrowe oraz potrzeby pracowników wykonujących usługi społeczne.

Przeprowadzona diagnoza stanowiła podstawę określenia kierunków działań i miała na celu: zgromadzenie, uzupełnienie, pogłębienie oraz zweryfikowanie posiadanej wiedzy na temat zjawisk i procesów społecznych toczących się na terenie samorządu.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy uwzględnione zostały następujące wnioski:

- Niedostatecznie rozwinięta sieć jednostek specjalistycznego poradnictwa funkcjonujących na obszarze samorządu;
- Niewystarczająca liczba placówek wsparcia dziennego / świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży (szczególnie na terenach wiejskich);
- Wysoki wskaźniki występowania przypadków przemocy domowej;
- Niewystarczająca liczba punktów konsultacyjnych;
- Niska możliwości korzystania z ośrodków interwencji kryzysowej;
- Wzrost zapotrzebowania na poradnictwo specjalistyczne;
- Utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- Stosunkowo wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ochrony macierzyństwa – w tym wielodzietności;
- Niewystarczająca liczba asystentów rodziny, w stosunku do zapotrzebowania zgłaszanego przez sąd oraz w stosunku do liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- Brak dostępności usługi wsparcia rodziny przez rodziny wspierające z uwagi na brak kandydatów do roli;
- Utrzymujący się wysoki odsetek dzieci przebywających w pieczy instytucjonalnej;

- Wyludniająca się Gmina – Województwo świętokrzyskie jest regionem najszybciej starzejącym się w Polsce;
- Wysoki wskaźnik liczby osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub stopniu niezdolności do pracy na 10 tys. ludności;
- Wzrost osób starszych niesamodzielnych i z niepełnosprawnościami potrzebujących pomocy instytucjonalnej;
- Wzrost osób przebywających w domach pomocy społecznej;
- Ograniczone miejsca w zakładach opiekuńczo-leczniczych i hospicjach;
- Zasoby infrastruktury wsparcia o charakterze dziennym nie są dostatecznie rozwinięte, a ich rozmieszczenie na terenie samorządu jest nierównomierne;
- Duże zapotrzebowanie na realizowane usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (najbardziej optymalne – bezpłatne dla adresatów);
- Wraz z prognozami starzenia się społeczeństwa występuje prognozowany wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania;
- Niewystarczająca realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- Niska liczba usług, polegających na wsparciu mieszkańców w środowisku lokalnym przez asystenta osoby z niepełnosprawnościami (niewystarczające środki finansowe);
- Problemy z realizacją usługi opieki „wytchnieniowej” dla opiekuna faktycznego osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (niewystarczające środki finansowe);
- Niska świadomość społeczna o możliwości realizacji sąsiedzkich usług opiekuńczych;
- Brak świadczeń usługi transportowej „door to door” dla mieszkańców samorządu, zwiększającej mobilność osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- Występuje niedostateczny dostęp do leczenia geriatrycznego;
- Niewielka liczba podmiotów zajmujących się rehabilitacją, w szczególności domową;
- Długi czas oczekiwania na możliwość korzystania z usług rehabilitacyjnych, w szczególności domowej;
- Wysoki wskaźnik liczby osób leczonych w poradniach dla osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego;
- Wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Niewystarczający poziom realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- Nierównomierny dostęp do opieki psychiatrycznej, w szczególności ograniczony dostęp do świadczeń opieki psychiatrycznej dla mieszkańców terenów wiejskich;
- Trudności w dostępie do poradni zdrowia psychicznego (długi czas oczekiwania);
- Brak dostępu do kompleksowego leczenia psychiatrycznego dzieci i młodzieży;
- Zbyt mała ilość środowiskowych form wsparcia tj.: centra zdrowia psychicznego, zespoły leczenia środowiskowego, mieszkania o charakterze wspomagającym dla osób chorujących psychicznie;

- Brak realizacji usług polegających na pracy z osobami w kryzysie bezdomności (streetworking);
- Wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności;
- Niewystarczający dostęp do noclegowni, ogrzewalni, schronisk dla osób w kryzysie bezdomności;
- Niewielka liczba mieszkań treningowych i innych form mieszkalnictwa dla osób pozostających w kryzysie bezdomności;
- Brak podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie gminy, czy nawet powiatu.
- Niski poziom zaangażowania organizacji pozarządowych działających na terenie gminy w realizację usług społecznych.

VI Obszary interwencji Lokalnego Planu Rozwoju i Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych w Gminie Końskie na lata 2025-2031

Obszary interwencji określone w Planie wynikają z diagnozy usług społecznych, uwzględniając specyfikę lokalnych grup zagrożonych marginalizacją wykluczeniem społecznym. Wyodrębniono następujące obszary:

OBSZAR I.
Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w rodzinie

OBSZAR II.
Seniorzy i ich otoczenie

OBSZAR III.
Osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy niesamodzielni.

OBSZAR IV.
Osoby z problemami zdrowia psychicznego

OBSZAR V. Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym

VI 1. Cel strategiczny

Celem strategicznym Programu jest **wielokierunkowy rozwój usług społecznych w odpowiedzi na potrzeby społeczności lokalnej, w tym w szczególności grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.**

VI 2. Cele operacyjne w poszczególnych obszarach interwencji.

Realizacji tak ujętego celu strategicznego służą cztery cele operacyjne przypisane do poszczególnych obszarów interwencji określonych w Planie:

Cel operacyjny w obszarze I: Zapewnienie ogólnodostępnego przyjaznego systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi oraz dostosowany do wyzwań współczesnej rodziny zakres wsparcia specjalistycznego.

Cel operacyjny w obszarze II: Poszerzenie oferty usług społecznych adresowanych do seniorów i ich otoczenia.

Cel operacyjny w obszarze III: Skuteczny i trwały lokalny system opieki długoterminowej oparty na dostosowanej do lokalnych potrzeb ofercie usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w formie środowiskowej oraz dziennej adresowany do niesamodzielnich seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Cel operacyjny w obszarze IV: Zwiększony dostęp do usług opieki psychiatrycznej oraz oparcia społecznego dla dzieci i młodzieży, oraz dorosłych doświadczających kryzysu psychicznego.

Cel operacyjny w obszarze V: Kompleksowy i skuteczny system usług dla osób w kryzysie bezdomności.

Tab. 19. Cele operacyjne

Cel operacyjny nr 1 Zapewnienie ogólnodostępnego przyjaznego systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi oraz dostosowany do wyzwań współczesnej rodziny zakres wsparcia specjalistycznego	
Kierunki działania	Wskaźniki rezultatu
<ul style="list-style-type: none">• Utworzenie w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej zasady „jednego okienka”;• Rozwijanie sieci żłobków, przedszkoli, świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży;• Rozwój poradnictwa rodzinnego;• Wzmocnienie kompetencji kadr opieki społecznej połączony z rozwojem współpracy partnerskich zespołów kooperacji na rzecz wsparcia rodziny;• Wspieranie rozwoju usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysów,	<ul style="list-style-type: none">• Liczba osób/rodzin objęta poradnictwem specjalistycznym dla rodzin z dziećmi;• Liczba grup samopomocowych rodzin;• Liczba żłobków;• Liczba dzieci w wieku do lat 3 objęta opieką żłobkową;• Liczba przedszkoli;• Liczba dzieci objęta wychowaniem przedszkolnym w ogóle liczby dzieci w wieku od 3 do 5 lat;• Liczba punktów konsultacyjnych;• Liczba punktów interwencji kryzysowej, ośrodków interwencji kryzysowej;

<p>w tym stworzenie punktu interwencji kryzysowej w społeczności lokalnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie możliwości korzystania osób i rodzin ze specjalistycznego poradnictwa; • Tworzenie nowych punktów konsultacyjnych, utworzenie i prowadzenie punktów interwencji kryzysowej oraz ośrodków interwencji kryzysowej; • Realizacja usługi asystenta rodziny; • Wspieranie pozyskiwania i przygotowywania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny/rodzin wspierających; • Rozwój usług informacyjno-edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego i profilaktyki uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które ukończyły szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy dla członków zespołów interdyscyplinarnych; • Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego. • Liczba placówek wsparcia dziennego, liczba świetlic; • Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego i świetlic; • Liczba działań promująca rodzicielstwo zastępcze; • Liczba działań edukacyjnych na rzecz rodziców; • Liczba uczestników działań edukacyjnych na rzecz rodziców; • Liczba rodzin objętych wsparciem, w tym wsparciem asystenta rodziny; • Liczba asystentów rodziny; • Liczba rodzin wspierających.
--	--

Cel operacyjny nr 2

Poszerzenie oferty usług społecznych adresowanych do seniorów i ich otoczenia

Kierunki działania	Wskaźniki rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacji i fizykoterapii w miejscu zamieszkania; • Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego; • Zabezpieczenie potrzeb seniorów w zakresie usług pielęgnacyjnych; • Wzbogacenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i integracyjnej, z uwzględnieniem ich stanu zdrowia oraz profilaktyki wieku senioralnego; • Rozwój opieki nieformalnej poprzez wdrożenie usług sąsiedzkich, polegających na wsparciu opiekuńczym osób wymagających pomocy; • Organizacja usługi transportowej dla seniorów (typu door-to-door) zapewniającej dostępny transport dla osób starszych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób starszych objętych wsparciem; • Liczba zatrudnionych asystentów seniora; • Liczba podmiotów realizujących usługę transportową; • Liczba umów na usługę pomoc sąsiedzka; • Liczba zorganizowanych zajęć dla seniorów; • Liczba uczestników ww. zajęć.

<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie asystenta seniora i wdrożenie go do pracy z seniorami w gminie; • Wspieranie funkcjonowania Gminnej Rady Seniorów. 	
<p>Cel operacyjny nr 3</p> <p>Skuteczny i trwały lokalny system opieki długoterminowej oparty na dostosowanej do lokalnych potrzeb ofercie usług społecznych i zdrowotnych świadczonych w formie środowiskowej oraz dziennej adresowany do niesamodzielnych seniorów i osób z niepełnosprawnościami.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji; • Tworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych w formie usług świadczonych w społeczności lokalnej w nowych jak i istniejących placówkach zapewniających opiekę dzienną; • Wsparcie dla usług asystenckich, opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach opieki rodzinnej i środowiskowej, m.in.: w rodzinnych domach pomocy, usług asystenta osoby z niepełnosprawnościami, zapewnienia usług transportu indywidualnego; • Realizacja usługi transportowej (typu <i>door-to-door</i>) dla osób z niepełnosprawnością; • Świadczenie usług w mieszkaniach wspomaganych; • Zapewnienie opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów będących członkami rodzin, w tym opieka wytchnieniowa; • Wsparcie psychologiczne lub szkolenia dla opiekunów, w szczególności członków rodzin, w zakresie opieki nad osobami 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania; • Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania; • Liczba osób objętych usługą asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością; • Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w formie pomocy sąsiedzkiej; • Liczba osób objętych usługą wytchnieniową; • Liczba utworzonych placówek wsparcia dziennego dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu; • Liczba stacjonarnych placówek opieki przekształconych w placówki realizujące kompleksowe usługi, stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową – przekształcenie dotyczy otwarcia na równoległą realizację usług środowiskowych, przy ograniczeniu do niezbędnego minimum wsparcia stacjonarnego; • Liczba klubów seniora/dziennych klubów seniora; • Liczba centrów opiekuńczo – mieszkalnych;

<p>potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dodatkowych usług opiekuńczych, m.in.: teleopieka, wypożyczalnia sprzętu, codzienne dowożenie posiłków, drobne usługi remontowe, porządkowe, higieniczne, świadczone w domu oraz działania zapobiegające umieszczeniu osób w placówkach całodobowych (nie może być realizowane jako samodzielne przedsięwzięcie); • Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych, m.in. przez rozwijanie usług środowiskowych poprzez personel placówki; • Wsparcie działalności lub tworzenie nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych, w tym tworzenie nowych i wsparcie istniejących hospicjów domowych; • Wsparcie długoterminowej medycznej opieki domowej nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym pielęgniarstwa długoterminowej; • Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób związanych ze świadczeniem usług społecznych i/lub zdrowotnych na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej, w tym personelu opieki długoterminowej; • Kompleksowa i zindywidualizowana aktywna integracja, wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej i zdrowotnej obejmująca reintegrację społeczną i zawodową realizowaną przez kluby integracji społecznej (KIS) i centra integracji społecznej (CIS); 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba funkcjonujących centrów integracji społecznych (CIS), klubów integracji społecznych (KIS); • Liczba funkcjonujących zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) • Liczba rodzinnych domów pomocy, • Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem; • Liczba podmiotów realizujących usługę transportową.
---	---

- Aktywizacja biernych zawodowo osób z niepełnosprawnościami poprzez udział we wsparciu oferowanym w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej, przez tworzenie nowych podmiotów zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) oraz wsparcie w istniejących podmiotach reintegracyjnych;
- Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego i dyskryminacji wśród osób z niepełnosprawnościami;
- Działania mające na celu poprawę sprawności fizycznej i intelektualnej ludzi starszych w różnych sferach życia;
- Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się ukierunkowana na poprawę stanu zdrowia i jakości życia osób starszych;
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- Uruchomienie konsultacji psychologicznych dla osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów faktycznych;
- Zwiększenie dostępu do usług opieki wytchnieniowej;
- Zwiększenie dostępu do usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej;
- Utworzenie dziennego klubu/świetlicy dla osób z niepełnosprawnością;
- Realizacja usług opiekuńczych wsparcia w formie pomocy sąsiedzkiej;
- Aktywizacja i integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami.

Cel operacyjny nr 4

Zwiększony dostęp do usług opieki psychiatrycznej oraz oparcia społecznego dla dzieci i młodzieży, oraz dorosłych doświadczających kryzysu psychicznego

• Rozwijanie idei środowiskowego modelu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;• Rozwój dziennych form pomocy i wsparcia – upowszechnianie działalności ośrodków wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy oraz mieszkań wspomaganych;• Rozwój form wsparcia o charakterze samopomocowym – klubów samopomocy, kręgów wsparcia, grup samopomocowych;• Zapewnienie specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania;• Wsparcie rozwoju opieki wytchnieniowej dla opiekunów formalnych;• Wsparcie psychologiczne i/lub szkoleniowe dla opiekunów;• Wspieranie realizacji działań, programów edukacyjnych i programów rekomendowanych promujących zdrowie psychiczne dzieci, młodzieży i osób dorosłych;• Wspieranie podmiotów III sektora w zakresie realizacji działań na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi;• Wspieranie aktywizacji społeczno-zawodowej realizowanej poprzez podmioty ekonomii społecznej, w szczególności działań realizowanych i dostosowanych do osób po kryzysach psychicznych;• Podnoszenie kompetencji kadr pomocy i integracji społecznej w zakresie pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.	• Liczba ośrodków środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży;• Liczba osób korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;• Liczba funkcjonujących dziennych form pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;• Liczba mieszkań wspomaganych przeznaczonych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego;• Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla opiekunów osób w kryzysie zdrowia psychicznego;• Liczba osób korzystająca z opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego i pobytu całodobowego dla osób z niepełnosprawnościami (w tym osób w kryzysie zdrowia psychicznego);• Liczba osób korzystająca z usług asystenckich – Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (w tym osób w kryzysie zdrowia psychicznego).

Cel operacyjny nr 5	
Kompleksowy i skuteczny system usług dla osób w kryzysie bezdomności	
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie działań profilaktycznych i interwencyjnych pozwalających, kontrolować zadłużenie i zapobiegać eksmisjom; • Rozwój poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego, doradztwa, terapii uzależnień w celu wsparcia osób zagrożonych bezdomnością oraz w kryzysie; • Rozwój mieszkalnictwa wspomagane oraz innych form mieszkalnictwa, w tym wspieranie programów opartych na modelu „najpierw mieszkanie” i innych modelach mających na celu wyjście osoby z kryzysu bezdomności; • Wsparcie rozwoju infrastruktury wykorzystywanej w ramach najmu socjalnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie usługi realizującej standard działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie mieszkalnictwa, pozwalających kontrolować zadłużenie i zapobiegać eksmisjom; • Prowadzenie usług streetworkerów, zintegrowane z systemem interwencyjnych usług schronienia i innymi usługami typu outreach – „pomoc potrzebującym - wyjście naprzeciw, poza zasięg”; • Liczba utworzonych społecznych agencji najmu, zapewniających możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym bezdomnością oraz innym grupom; • Liczba umów, np. w trybie działalności pożytku publicznego na zadania zlecone organizacjom pozarządowym w zakresie wsparcia osób w kryzysie bezdomności.

VII Analiza kosztów realizacji planu

VII 1. Kalkulacja kosztów realizacji usług po wdrożeniu planu

Jednym z warunków realizacji przyjętych celów w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji jest jego finansowanie. Aby określić w sposób realny koszty realizacji niniejszego Planu należy uwzględnić wydatki na realizowane obecnie usługi społeczne.

W tym celu zestawiono poniżej wysokość środków finansowych, które poniesiono z budżetu Gminy Końskie w 2024 r. na wydatki w zakresie pomocy społecznej i innych obszarów polityki społecznej.

Tab. 20. Wydatki z budżetu gminy Końskie w 2024 r. na trzy relewantne działy

Rok 2024	Pomoc społeczna	Ochrona zdrowia	Rodzina	Ogółem
Plan	8 048 781,61	1 960,00	26 457 987,97	34 508 729,58
Wykonanie	7 957 402,15	2 463,66	26 144 051,03	34 103 916,84

Źródło: Raport o stanie gminy za 2024 r.

Biorąc pod uwagę, iż Lokalny plan deinstytucjonalizacji dotyczy wieloletniego okresu realizacji usług, należy wziąć pod uwagę wskaźniki inflacji i ewentualny wzrost kosztów realizacji zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa (np. wzrost płacy minimalnej itp.).

VII 2. Źródła finansowania planu rozwoju i deinstytucjonalizacji usług społecznych

Możliwości w zakresie montażu finansowego projektów realizowanych w ramach Planu:

- Środki własne samorządu: środki z budżetu własnego samorządu Miasta i Gminy Końskie,
- Środki dotacyjne krajowe,
- *PFRON*,
- Środki samorządu województwa przeznaczone na konkursy dla organizacji samorządowych, NFZ – w przypadku korelacji z Wojewódzkim Planem Transformacji
- Środki dotacyjne Unii Europejskiej (Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego w tym EFS+ i EFRR),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (w tym Premia Społeczna),
- Programy rządowe,
- Fundusze EOG i fundusze norweskie,
- Wpłaty własne użytkowników: od każdej z osób korzystających z usług może zostać pobrana opłata zapewniająca pokrycie przynajmniej najmniejszej części kosztów realizacji usług,
- Środki pozyskane przez podmioty ekonomii społecznej.

VIII System monitorowania i oceny

Monitorowanie polega na systematycznym zbieraniu i analizowaniu danych w zakresie realizowania poszczególnych zadań Programu. Za monitoring odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich przy współpracy z interesariuszami Programu, czyli władzami Miasta i Gminy Końskie, przedstawicielami jednostek organizacyjnych gminy oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych.

W oparciu o zebrane dane opracowane zostaną sprawozdania z monitoringu Planu (min. co 2 lata), zawierające analizę wskaźników i aktualny poziom realizacji założonych celów. Punktem odniesienia w monitorowaniu realizacji działań będzie opracowany zestaw wskaźników obrazujących oczekiwane rezultaty realizacji planów, na poziomie celów.

IX Harmonogram i ewaluacja

Cele i działania określone w niniejszym Lokalnym Planie Rozwoju Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych będą realizowane systematycznie i równolegle aż do końca 2031 roku.

Po zakończeniu jego wdrażania zostanie opracowany raport ewaluacyjny, w którym dokonana zostanie ocena osiągniętych rezultatów, a także wskazane zostaną potencjalne czynniki ryzyka oraz niezbędne działania korygujące.

Rezultatem ewaluacji powinno być stworzenie mechanizmu pozwalającego w jeszcze większym stopniu dostosować kolejny Plan do zmieniających się warunków i potrzeb społeczności lokalnej.